

STATENSTUK 2023-133

3^e Actualisatie/slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023)

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie op 6 december 2023
- Provinciale Staten op 20 december 2023
- fatale beslisdatum: 20 december 2023

Behandeld door thema Financiën, Planning & Control , telefoonnummer (0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: de heer E. van Dijk

Inleiding

- a. Algemeen
De 3^e Actualisatie/slotwijziging 2023 (10^e wijziging van de begroting 2023) maakt deel uit van de planning-en-controlcyclus voor 2023. In de begrotingswijzigingen hebben wij alle voorstellen tot wijzigingen toegelicht.
- b. Europese aspecten
Niet van toepassing
- c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing
- d. Participatie
Niet van toepassing

Advies

De 3^e Actualisatie/slotwijziging 2023 (10^e wijziging van de begroting 2023) vast te stellen, inclusief de voorgestelde wijzigingen in de investeringskredieten.

Doelstelling uit de begroting

7. Middelen en mensen

20.7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen

Argumenten

1.1. Uw Staten kunnen de voortgang van de uitvoering van het beleid monitoren.

In de afgelopen maanden hebben wij de laatste financiële ontwikkelingen geïntariseerd en tevens een voortzet gedaan voor de budgetoverhevelingen naar 2024 en verder. Alle voorstellen tot wijzigingen zijn gebundeld in deze begrotingswijzigingen, waarmee we de begroting aan de laatste stand van zaken hebben geactualiseerd.

1.2 De Begroting 2023 wordt geactualiseerd

Dit doet recht aan het budgetrecht van uw Staten. Door middel van deze wijziging wordt de Begroting 2023 geactualiseerd op basis van opgestreden financiële afwijkingen die wij de afgelopen periode hebben geïntariseerd.

1.3 Hierdoor wordt de lijst met investeringskredieten geactualiseerd.

De aanpassingen van de investeringskredieten worden hiermee door u geautoriseerd.

Tijdsplanning

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

3^e Actualisatie/slotwijziging 2023 (10^e wijziging van de Begroting 2023)

Ter inzage in kamer C0.39

Niet van toepassing

Assen, 14 november 2023

Kenmerk: 46/5.1/2023001541

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

wa/coll.

Resultaat 3e Actualisatie/slotwijziging 2023 (hierna 3e Actualisatie 2023)

Wij hebben in september/oktober de financiële afwijkingen en de meest recente ontwikkelingen in het lopende boekjaar geïnventariseerd en beoordeeld in hoeverre deze afwijkingen nog moeten doorwerken in de Begroting 2023 en de nieuwe Begroting 2024 tot en met 2027.

Zoals u in de tabel hieronder kunt zien, wordt een aantal financiële afwijkingen volgens afspraak vereffend met specifieke bestemmingsreserves (€ 35,7 miljoen) en wordt er in totaal voor circa €12,2 miljoen overgeheveld naar volgende jaren via de Saldireserve. Na vereffening met de reserves resteert het resultaat dat ten laste of ten gunste komt van de vrije bestedingsruimte.

Mutaties begroting	2023	2024	2025	2026	2027
Baten en Lasten					
Saldo baten en lasten (- = nadeel)	35.504.070	-17.553.117	4.593.702	5.627.742	9.194.860
Overhevelingen (- = toevoeging)	-12.281.971	12.281.971	0	0	0
Vereffenen met overige reserves (- = toevoeging)	-35.744.149	8.442.024	504.469	373.450	100.000
Per saldo, mutatie vrije bestedingsruimte	-12.522.050	3.170.878	5.098.171	6.001.192	9.294.860

Ontwikkeling van de vrije bestedingsruimte (resultaat)

Het resultaat van de 3e Actualisatie 2023 bedraagt € 17,2 miljoen.

Dit resultaat wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door:

- Aframingen diverse budgetten (€ 19,4 voordelig)
Per saldo ontstaat een voordeel van € 19,4 miljoen door het aframen van diverse budgetten om de begroting zo scherp mogelijk bij te stellen. Hiervan heeft € 4,3 miljoen betrekking op het aframen van de stelpost indexering inkoopbudgetten, € 5,1 miljoen op het afkomen van de reserve RSP. € 3,1 miljoen op het afkomen van de Reserve opvang revolverend financieren en circa € 2 miljoen op het afronden van de investeringsagenda's.
- Septembercirculaire Provinciefonds 2023 (€ 2,3 miljoen voordelig)
- Financiële gevolgen Software As A Service (€ 3,3 nadelig)
- Ontvangen Rente (€ 1,6 miljoen voordelig)

Het resultaat wordt, zoals afspraak, toegevoegd aan de vrije bestedingsruimte. Inclusief het saldo van deze 3e Actualisatie resteert een vrije bestedingsruimte in 2023 van € 29.758.291,--. Aangezien deze ruimte dit jaar niet meer ingezet kan worden, stellen we voor om dit bedrag te storten in de Financieringsreserve. Daarmee zijn zij dan over de jaargrens inzetbaar als beschikbare middelen voor een integrale afweging in het kader van voorstellen voor de uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!".

Voor de langere termijn verandert er relatief niet zo veel. In 2025 ontstaat enige vrije ruimte, waar deze er in de Begroting 2024 'bestaand beleid' nauwelijks nog was. Maar met ingang van 2026 blijft "het ravijn" onverminderd bestaan. Hiervoor moet nog een oplossing komen. Dat vraagstuk nemen we mee bij de uitwerking van het Coalitieakkoord 2023-2027 "Samen bouwen we Drenthe!".

In de tabel hieronder vindt u een uitsplitsing van de wijzigingen die betrekking hebben op het resultaat. Een meer gedetailleerde toelichting op de wijzigingen die betrekking hebben op de vrije bestedingsruimte en daarmee het resultaat vindt u in de 3e Actualisatie/slotwijziging 2023 bij het eerste onderdeel 01. Vrije bestedingsruimte.

	2023	2024	2025	2026	2027
Vrije bestedingsruimte voor wijziging	12.522.050	9.863.896	898.095	15.679.688	23.815.348
C01. Financiële gevolgen van Software As A Service (SAAS)-oplossingen op het gebied van onze bedrijfssystemen	-3.292.776	-189.788	886.937	1.564.117	1.550.994
C02. Aframen vrije bestedingsruimte	-29.758.291	0	0	0	0
C03. Aframen stelpost knelpuntenpot indexering inkoopbudgetten	4.344.695	3.199.131	3.539.906	4.457.512	5.611.804
C04. AgroAgenda	-154.766	0	0	0	0
C05. Afwikkeling budgetten voorgaande jaren Energie	436.242	0	0	0	0
C06. Afronden Investeringsagenda 2019-2023	576.667	0	0	0	0
C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren	267.923	0	0	0	0
C08. Bestuurssecretaris SNN	-30.021	-125.130	-130.385	-135.861	-141.567
C09. Gevolgen septembercirculaire	2.364.826	1.835.714	2.244.489	1.558.200	3.716.405
C10. Nationale Parken	108.000	0	0	0	0
C11. Onttrekking Reserve opvang revolverend financieren	3.100.000	0	0	0	0
C12. Provinciale Staten: verhoging budgetten loonkosten, fractiewerkzaamheden en faciliteiten	-519.236	-407.050	-399.050	-399.050	-399.050
C13. Rentebaten	1.641.142	0	0	0	0
C14. Structureel ophogen budgetten in verband met vijfde gedeputeerde	-172.500	-345.000	-345.000	-345.000	-345.000
C16. Versterken van Drentse bedrijfsleven (IA)	185.000	0	0	0	0
C17. Verhogen subsidie Burger-Odoorn	0	0	-1.667	-1.667	-1.667
C18. Verhoging dotaties onderhoudsvoorziening Drents Museum en Depot Drents Museum	0	-647.059	-647.059	-647.059	-647.059
C19. Verhogen voorziening APPA	-1.001.726	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C20. Vitaliteitsverlof	70.000	0	0	0	0
C21. Voortzetting Inhuur van medewerkers voor nieuw financieel systeem	0	-100.000	0	0	0
C22. Vrijval budget GAE	230.000	0	0	0	0
C23. Vrijval budget specifieke ontwikkelingen Ruimte	245.000	0	0	0	0
C24. Vrijval diverse budgetten Water, Bodem en Milieu	147.000	0	0	0	0
C25. Vrijval middelen Wonen	1.680.000	0	0	0	0
C26. Wolven	-1.029.000	0	0	0	0
C33. Budget voortzetten ETA	1.500.000	0	0	0	0
C36. Overheveling Naober	280.195	0	0	0	0
C42. Overheveling VVP	457.331	0	0	0	0
C43. Subsidieregeling Afnamecongestie	380.000	0	0	0	0
C59. Onttrekking reserve RSP	5.197.245	0	0	0	0
C80. Aframen post Onvoorzien	225.000	0	0	0	0
Totaal mutaties vrije bestedingsruimte	-12.522.050	3.170.818	5.098.171	6.001.192	9.294.860
Vrije bestedingsruimte na wijziging	0	13.034.714	5.996.266	-9.678.496	14.520.488

Mutaties die worden vereffend met de reserves*Budgetoverhevelingen (via de saldireserve)*

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen waarbij het budget niet ten gunste moet komen van de algemene middelen, omdat de uitvoering van geplande activiteiten of projecten geheel of gedeeltelijk nog in 2024 plaatsvindt, terwijl er dan geen of onvoldoende reguliere middelen beschikbaar zijn. In zo'n geval wordt aan uw Staten verzocht om een budget (gedeeltelijk) over te hevelen naar volgende jaren. Dit gebeurt via de Saldireserve tenzij er een bestemmingsreserve aan verbonden is. In dat geval wordt verzocht om de restant middelen in de daarvoor bestemde reserve terug te storten en weer beschikbaar te stellen voor volgende jaren. In totaal wordt via de Saldireserve vanuit 2023 circa € 12,2 miljoen overgeheveld naar volgende jaren.

Voor een nadere detaillering en onderbouwing/toelichting van de wijzigingen verwijzen wij u naar de 3e Actualisatie/slotwijziging 2023 (onderdeel 02. Overhevelingen).

Overige reservemutaties

Een aantal financiële afwijkingen wordt volgens afspraak vereffend met de specifieke bestemmingsreserves (saldo € 35,7 miljoen).

Van dit bedrag wordt circa € 29,7 miljoen verklaard door de storting van het saldo van de vrije bestedingsruimte in de financieringsreserve.

Onttrekking aan de reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage van reserve versterking economisch structuur					
C51. Cure Technology B.V.	-730.625	365.313	365.312	0	0
C53. Ik Ben Drents Ondernemer	-200.000	0	0	0	0
C60. SNN. 8-maands afrekening 2023	-642.000	-2.009.000	0	0	0
Bijdrage van Reserve Regio Specifiek Pakket					
C59. Onttrekking reserve RSP	-5.197.245	0	0	0	0
Bijdrage van reserve provinciaal aandeel ILG					
C46. Actualisatie PPO Prolander 2023	-943.013	0	0	0	0
Bijdrage van Reserve opvang revolverend financieren					
C11. Onttrekking Reserve opvang revolverend financieren	-3.100.000	0	0	0	0
Bijdrage van reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen					
C56. Onderhoud Wegen	-636.927	0	0	0	0
C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht	0	-125.000	0	0	0
Bijdrage van reserve uitvoering generatiepact					
C63. Technische correctie Generatiepact	108.094	-94.320	-71.604	-18.245	0
Bijdrage van Reserve regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe					
C49. Bijstellen begroting Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe	-1.565.315	0	0	0	0
Bijdrage van Reserve investeringsagenda 2019-2023					
C06. Afronden Investeringsagenda 2019-2023	-576.667	0	0	0	0
Bijdrage van reserve verstrekte subsidies					
C48. Begroting subsidie investering Kamp Westerbork	0	-261.261	-261.261	-236.960	0
C51. Cure Technology B.V.	0	-365.313	-365.312	0	0
Bijdrage van Reserve mobiliteit					

Onttrekking aan de reserve	2023	2024	2025	2026	2027
C52. Hub OV-Bureau	0	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart	0	-2.800.000	0	0	0
C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat	0	-1.500.000	0	0	0
C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine	0	-1.600.000	0	0	0
Bijdrage van Reserve Bodem					
C50. Bijstellen meerjarenraming bodemsaneringen	0	-240.150	0	0	0
Totaal Onttrekking aan de reserve	13.483.698	-8.729.731	-432.865	-355.205	-100.000

Storting in de reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage aan reserve versterking economisch structuur					
C60. SNN. 8-maands afrekening 2023	2.009.000	0	0	0	0
Bijdrage aan Financieringsreserve					
C02. Aframen vrije bestedingsruimte	29.758.291	0	0	0	0
Bijdrage aan Cofinancieringsreserve Europa					
C47. Aframen budget Cofinanciering EU	3.300.000	0	0	0	0
Bijdrage aan Reserve opvang revolverend financieren					
C54. Leader	15.000	0	0	0	0
Bijdrage aan reserve natuurbeleid					
C09. Gevolgen septembercirculaire	488.648	0	0	0	0
C46. Actualisatie PPO Prolander 2023	1.058.173	0	0	0	0
Bijdrage aan reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen					
C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren	251.614	0	0	0	0
C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht	125.000	0	0	0	0
Bijdrage aan reserve uitvoering generatiepact					
C63. Technische correctie Generatiepact	0	-94.321	-71.604	-18.245	0
Bijdrage aan reserve Verstrekte subsidies					
C48. Begroting subsidie investering Kamp Westerbork	759.482	0	0	0	0
C51. Cure Technology B.V.	730.625	0	0	0	0
Bijdrage aan Reserve mobiliteit					
C17. Verhogen subsidie Burger-Odoorn	0	382.028	0	0	0
C52. Hub OV-Bureau	400.000	0	0	0	0
C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart	2.800.000	0	0	0	0
C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat	1.500.000	0	0	0	0
C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine	1.600.000	0	0	0	0
C62. Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe	4.000.000	0	0	0	0
Bijdrage aan Reserve Bodem					
C50. Bijstellen meerjarenraming bodemsaneringen	432.014	0	0	0	0
Totaal Storting in de reserve	49.227.847	287.707	-71.604	-18.245	0

Reservemutaties hebben geen invloed op het resultaat maar zorgen wel voor een extra inspanning in 2024 en verder. Deze middelen komen immers bovenop de uitvoering van de reguliere begroting.

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 14 november 2023, kenmerk 46/5.1/2023001541;

BESLUITEN :

de 3e Actualisatie/slotwijziging 2023 (10e wijziging van de Begroting 2023 vast te stellen, inclusief de voorgestelde wijzigingen in de investeringskredieten.

Assen, 20 december 2023

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

/coll.

3^e Actualisatie/slotwijziging 2023

10^e wijziging van de begroting 2023

Inhoud

01. Mutaties vrije bestedingsruimte	4
02. Overhevelingen	20
03. Overige reservemutaties	29
04. Technische wijzigingen.....	39
05. Investeringskredieten	45
Effecten meerjarenraming 2022-2026	49
Totalen per programma	60

Dit voorstel bestaat uit een viertal categorieën begrotingswijzigingen, namelijk:

1. Mutaties ten laste of ten gunste van de **Vrije bestedingsruimte**.
2. **Overhevelingen**. Onder deze categorie vallen de wijzigingen waarbij budget van het ene jaar wordt overgeheveld naar het jaar daarop. Dit kan als zich bijzondere omstandigheden voordoen, waardoor de uitvoering van activiteiten of projecten geheel of gedeeltelijk in het volgende jaar plaatsvindt, terwijl hiervoor in dat jaar geen of onvoldoende middelen beschikbaar zijn.
3. **Overige reservemutaties**. Dit zijn begrotingswijzigingen waarbij er een toevoeging aan of onttrekking uit de reserve plaats vindt.
4. **Technische wijzigingen**. Dit zijn budgettair neutrale wijzigingen en wijzigingen door verschuiving van budget tussen programma's of beleidsopgaven, die niet onder de bovenstaande categorieën vallen. Deze wijzigingen hebben geen invloed op het resultaat en zijn soms technisch van aard om aan regelgeving te voldoen.

Aan het einde van dit voorstel vindt u de lijst met voorgestelde wijzigingen in de investeringskredieten.

01. Mutaties vrije bestedingsruimte

	2023	2024	2025	2026	2027
Vrije bestedingsruimte voor wijziging	12.522.050	9.863.896	898.095	-15.679.688	-23.815.348
C01. Financiële gevolgen van Software As A Service (SAAS)-oplossingen op het gebied van onze bedrijfssystemen	-3.292.776	-189.788	886.937	1.564.117	1.550.994
C02. Aframen vrije bestedingsruimte	-29.758.291	0	0	0	0
C03. Aframen stelpost knelpuntenpot indexering inkoopbudgetten	4.344.695	3.199.131	3.539.906	4.457.512	5.611.804
C04. AgroAgenda	-154.766	0	0	0	0
C05. Afwikkeling budgetten voorgaande jaren Energie	436.242	0	0	0	0
C06. Afronden Investeringsagenda 2019-2023	576.667	0	0	0	0
C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren	267.923	0	0	0	0
C08. Bestuurssecretaris SNN	-30.021	-125.130	-130.385	-135.861	-141.567
C09. Gevolgen septembercirculaire	2.364.826	1.835.714	2.244.489	1.558.200	3.716.405
C10. Nationale Parken	108.000	0	0	0	0
C11. Onttrekking Reserve opvang revolverend financieren	3.100.000	0	0	0	0
C12. Provinciale Staten: verhoging budgetten loonkosten, fractiewerkzaamheden en faciliteiten	-519.236	-407.050	-399.050	-399.050	-399.050
C13. Rentebaten	1.641.142	0	0	0	0
C14. Structureel ophogen budgetten in verband met vijfde gedeputeerde	-172.500	-345.000	-345.000	-345.000	-345.000
C16. Versterken van Drentse bedrijfsleven (IA)	185.000	0	0	0	0
C17. Verhogen subsidie Burger-Odoorn	0	0	-1.667	-1.667	-1.667
C18. Verhoging dotaties onderhoudsvoorziening Drents Museum en Depot Drents Museum	0	-647.059	-647.059	-647.059	-647.059
C19. Verhogen voorziening APPA	-1.001.726	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C20. Vitaliteitsverlof	70.000	0	0	0	0
C21. Voortzetting Inhuur van medewerkers voor nieuw financieel systeem	0	-100.000	0	0	0
C22. Vrijval budget GAE	230.000	0	0	0	0
C23. Vrijval budget specifieke ontwikkelingen Ruimte	245.000	0	0	0	0
C24. Vrijval diverse budgetten Water, Bodem en Milieu	147.000	0	0	0	0
C25. Vrijval middelen Wonen	1.680.000	0	0	0	0
C26. Wolven	-1.029.000	0	0	0	0
C33. Budget voortzetten ETA	1.500.000	0	0	0	0
C36. Overheveling Naober	280.195	0	0	0	0
C42. Overheveling VVP	457.331	0	0	0	0
C43. Subsidieregeling Afnamecongestie	380.000	0	0	0	0
C59. Onttrekking reserve RSP	5.197.245	0	0	0	0
C80. Aframen post Onvoorzien	225.000	0	0	0	0
Totaal mutaties vrije bestedingsruimte	-12.522.050	3.170.818	5.098.171	6.001.192	9.294.860
Vrije bestedingsruimte na wijziging	0	13.034.714	5.996.266	-9.678.496	-14.520.488

C01. Financiële gevolgen van Software As A Service (SAAS)-oplossingen op het gebied van onze bedrijfssystemen

De ontwikkelingen binnen digitalisering volgen elkaar snel op; het gaat daarbij om technische en “werken in de cloud” ontwikkelingen. Een uitvloeisel van het “werken in de cloud” is dat systemen veelal niet meer aangekocht worden, maar dat er gekozen wordt voor SAAS-oplossingen. SAAS staat voor Software As A Service wat inhoudt dat software als een onlinedienst wordt aangeboden. De klant (de provincie) hoeft de software niet aan te schaffen maar sluit bijvoorbeeld een contract per gebruiker af.

De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft in 2019 de notitie Materiële vaste activa uitgebracht. In deze notitie is aangegeven dat implementatiekosten voor SAAS-oplossingen, niet activeerbaar zijn omdat er geen sprake is van het verkrijgen van een actief. Bij SAAS gaat het om dienstverlening in de vorm van een abonnement waarmee wordt ingelogd bij de dienstverlener. Deze dienstverlener heeft de activa zowel juridisch als economisch in bezit. Dit betekent ook dat de implementatiekosten van een SAAS-oplossing niet geactiveerd mogen worden. Oftewel: waar de kosten voor dit type investeringen voorheen over meerdere jaren verspreid konden worden via de afschrijvingskosten, moeten deze nu direct in de exploitatie genomen worden als ze zich voordoen.

In de Bestuursrapportage 2023 hebben we gemeld dat er een inventarisatie zal worden uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de investeringskosten op het gebied van onze bedrijfsvoeringssystemen, daadwerkelijk investeringen zijn. Deze inventarisatie is uitgevoerd en de financiële gevolgen zijn meegenomen in de wijziging die hier nu aan u voorgelegd wordt.

Hieronder leggen we de problematiek nog eens kort aan u voor en leggen we uit hoe we aan de bedragen in deze wijziging zijn gekomen.

Na inventarisatie blijkt dat in 2023, 2024 en 2025 respectievelijk € 2.894.437,--, € 1.141.977,-- en € 619.338,-- aan extra lasten in de exploitatie moet worden genomen. Deze extra lasten zijn kosten die gemaakt en begroot zijn voor lopende oneigenlijke investeringsprojecten. De oneigenlijke investeringsprojecten moeten worden afgesloten en daar komen exploitatieprojecten voor terug. Dit kunt u terugvinden in de lijst met voorgestelde wijzigingen in de investeringskredieten (05. Investeringskredieten).

Daartegenover staat dat in de meerjarenbegroting de afschrijvingslasten van de afgesloten oneigenlijke investeringsprojecten verdwijnen. Als een project in jaar “t” wordt afgesloten dan starten de afschrijvingen in jaar “t+1”.

Bij bedrijfsmatige investeringen is het gebruikelijk dat vervangingsinvesteringen met bijbehorende afschrijvingslasten in de meerjarenbegroting worden opgenomen. Deze niet gestarte oneigenlijke investeringen met geraamde toekomstige afschrijvingskosten worden nu ook uit de meerjarenbegroting gehaald.

Door afschrijvingen van lopende en toekomstige projecten uit de begroting te halen ontstaat er een voordeel op de afschrijvingskosten in 2024 van € 399.613,--, 2025 van € 1.476.340,--, 2026 van € 1.582.789,-- en 2027 van € 1.550.994,-- (er volgen ook nog kleinere voordelen in volgende jaren).

Ook hebben we over de periode 2019 tot en met 2022 geïnventariseerd of er oneigenlijke investeringen geactiveerd zijn omdat er voor SAAS-oplossingen is gekozen. Het investeringsproject “Vervangingsinvestering verbetering IT huishouding/processen” heeft niet geleid tot de aankoop van een actief (systeem) en is daarom ten onrechte meegenomen als investering (€ 277.434,--). Dat betekent dat de begrote afschrijvingskosten in de jaren 2023 t/m 2026 nu als eenmalige last in de exploitatie moeten worden opgenomen.

Het totale effect is niet budgettair neutraal, omdat er ook afschrijvingsvoordelen in 2028 en 2029 zijn. Daarnaast moet rekening gehouden worden met budgetaanvragen voor toekomstige projecten, die dan later weer een nadeel vormen.

In de toekomst zullen digitaliseringsprojecten die met SAAS-oplossingen worden gerealiseerd in de vorm van projectvoorstellen met een budgetaanvraag aan u worden voorgelegd. De projectaanvraag kan gedaan worden in de voorjaarsnota of via een separaat Statenstuk.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-3.292.776	-189.788	886.937	1.564.117	1.550.994
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering	7.4.01 Informatiemanagement: Een gedegen en veilige inrichting van de informatiehuishouding: digitale gegevens, applicaties, services en technische infrastructuur voor opslag en raadplegen van gegevens	Lasten	S	-69.359	-468.972	-1.545.697	-1.564.117	-1.550.994
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering	7.4.01 Informatiemanagement: Een gedegen en veilige inrichting van de informatiehuishouding: digitale gegevens, applicaties, services en technische infrastructuur voor opslag en raadplegen van gegevens	Lasten	I	3.362.135	658.760	658.760	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C02. Aframen vrije bestedingsruimte

Inclusief het saldo van deze 3e Actualisatie resteert een vrije bestedingsruimte van € 29.758.291,--. Aangezien deze ruimte dit jaar niet meer kan worden ingezet stellen wij voor dit bedrag te storten in de Financieringsreserve.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-29.758.291	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	29.758.291	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C03. Aframen stelpost knelpuntenpot indexering inkoopbudgetten

Bij de Begroting 2023 hebben wij een knelpuntenbudget ingesteld voor indexering van inkoopbudgetten.

Daarvoor is als het ware een deel van de vrije ruimte structureel afgescheiden, om middelen beschikbaar te houden voor aanpassing van inkoopbudgetten.

Het was de verwachting dat de mede door de oorlog in Oekraïne optredende grote prijsstijgingen ook de provinciale inkopen zouden treffen en dat dit tot problemen kon leiden.

Met name omdat wij nog geen inschatting konden maken van de omvang van eventuele problemen, is een generiek knelpuntenbudget ingesteld. In het afgelopen jaar is ook gebruik gemaakt van het knelpuntenbudget in die gevallen waarin prijsstijgingen niet op een andere manier konden worden opgevangen.

Het aantal optredende knelpunten viel uiteindelijk mee. Vaak werden knelpunten ook wel binnen bestaande budgetten opgelost.

Daarom doen we nu het voorstel, het knelpuntenbudget weer op te heffen en de vrijvallende middelen toe te voegen aan de vrij besteedbare ruimte.

Eventueel nog optredende knelpunten kunnen dan wel binnen het gebruikelijke provinciale weerstandsvermogen worden opgelost.

Een afzonderlijk knelpuntenbudget hoeft dan niet meer achter de hand gehouden te worden.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-4.344.695	-3.199.131	-3.539.906	-4.457.512	-5.611.804
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	4.344.695	3.199.131	3.539.906	4.457.512	5.611.804
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C04. AgroAgenda

Voor de AgroAgenda 2020-2024 worden de restantbedragen jaarlijks overgeheveld. De inkomsten vanuit de AgroAgenda worden gedragen door de provincies Fryslân, Groningen en Drenthe. De provincies staan voor deze periode garant voor € 75.000,- per jaar per provincie; in totaal dus € 225.000,- per jaar. Aan het begin van de jaarschijf had een bedrag beschikbaar moeten zijn van € 471.586,-. In de begroting is echter een bedrag beschikbaar van € 316.820,-. Het verschil van € 154.766,- is in eerdere jaren vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen van de provincie Drenthe. Dit komt doordat wel het budget voor de uitgaven is overgeheveld, maar niet de inkomsten van de provincies Fryslân en Groningen.

Voor de uitvoering van de AgroAgenda voor de periode van 2024 en verder is het noodzakelijk om dit budget aan te vullen met de van de provincies Groningen en Fryslân verkregen middelen.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	I	-150.000	0	0	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	-222.820	527.586	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-154.766	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	527.586	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-527.586	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C05. Afwikkeling budgetten voorgaande jaren Energie

Vorig jaar heeft de provincie € 380.000,- ontvangen van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN). Dit waren gelden voor het voormalig Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO) en had betrekking op Energiebesparing provincie Drenthe. Dit is destijds op een rekening courant op de balans gezet.

Het EFRO programma is ondertussen financieel afgesloten, dus er is geen bestedingsplicht meer voor de revolverende middelen. Deze middelen kunnen daarom nu vrij worden besteed en worden toegevoegd aan de vrije bestedingsruimte.

Naast dit fonds zijn er nog enkele vrijgevallen bedragen door aflossing derden vanuit SVN, ook in het kader van energiebesparing en duurzaamheid.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Baten	I	-436.242	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	436.242	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C06. Afronden Investeringsagenda 2019-2023

De Reserve investeringsagenda 2019-2023 heeft tot doel financiële dekking te verschaffen voor de plannen die worden uitgewerkt op basis van de investeringsagenda. De investeringsagenda 2019-2023 loopt dit jaar af en daarom stellen we voor de nog niet opgehaalde middelen uit deze reserve vrij te laten vallen.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	576.667	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-576.667	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren

Tot en met september 2023 zijn bij diverse thema's vrijgevallen verplichtingen afgesloten, subsidies lager vastgesteld en is een enkele nagekomen verplichting geboekt. Waar het budget is gekoppeld aan een reserve, is het resultaat daarmee verrekend. De overige resultaten worden gesaldeerd met de vrije bestedingsruimte. Per saldo leidt deze wijziging tot een voordeel van € 267.923,--.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.4 Zorgvuldig omgaan met water	2.4.07 De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2021	Lasten	I	-300.000	0	0	0	0

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	I	-14.000	0	0	0	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.01 Veilige en beschikbare wegen	Lasten	I	-252.535	0	0	0	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.02 Veilige en beschikbare vaarwegen	Lasten	I	-4.009	0	0	0	0
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	4.5.01 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	Lasten	I	-60.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	267.923	0	0	0	0
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering	7.4.01 Informatiemanagement: Een gedegen en veilige inrichting van de informatiehuishouding: digitale gegevens, applicaties, services en technische infrastructuur voor opslag en raadplegen van gegevens	Lasten	I	-3.962	0	0	0	0
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.01 Directe personele inzet	Lasten	I	98.158	0	0	0	0
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	I	16.393	0	0	0	0
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Lasten	I	418	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	251.614	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C08. Bestuurssecretaris SNN

In het kader van het tweejaarlijkse voorzitterschap van SNN voor de provincie Drenthe is extra personele ondersteuning gewenst. In het licht van de huidige arbeidsmarktontwikkelingen stellen we voor om de formatie nu structureel in de begroting op te nemen en na twee jaar te kijken naar een mogelijke oplossing voor het vervolg.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S		2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-30.021	-125.130	-130.385	-135.861	-141.567
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.01 Directe personele inzet	Lasten	S	30.021	125.130	130.385	135.861	141.567
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C09. Gevolgen septembercirculaire

De septembercirculaire provinciefonds 2023 heeft voor de algemene uitkering een licht positief effect ten opzichte van de meircirculaire. Het gaat meerjarig om nominale "plusjes". Voor het jaar 2023 geldt, dat het accres naar beneden is bijgesteld, maar dat de positieve ontwikkeling voornamelijk voortkomt uit een bijstelling vanuit de ruimte onder het plafond van het Btw-compensatiefonds. Voor 2024 is vooral sprake van doorgeschoven onderuitputting door het Rijk. Voor de overige jaren is sprake van een lichte positieve bijstelling van het accres. In de septembercirculaire is een taakmutatie opgenomen voor Natuur. In totaal gaat het om een bedrag van € 488.648,-. Deze taakmutatie behandelen we als ware het een decentralisatie-uitkering en we ramen deze niet als onderdeel van de vrije bestedingsruimte. Dit omdat hier ook lasten tegenover staan. Het gaat hierbij om de uitdeling van de resterende gereserveerde middelen voor de beheervergoeding uit fase 1 (2021-2023) van het Programma Natuur.

Decentralisatie uitkeringen (DU)

In de meircirculaire was voor 2023 een DU opgenomen voor de Regionale Energie Strategie (RES). In de septembercirculaire wordt deze uitkering van € 423.873,- gecontinueerd tot en met 2028.

Voor Verkeersveiligheid wordt voor de jaren 2023 t/m 2028 een uitkering verstrekt van € 124.230,-. Met deze decentralisatie-uitkering worden provincies in staat gesteld tot het uitvoeren van deze verkeersveiligheidsprocedures ter bevordering van de verkeersveiligheid op auto(snel)wegen.

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Het rijk stelt hiervoor een DU beschikbaar van 2023 t/m 2028 van € 7.062,-.

De bestaande DU voor Monumentenzorg wordt met twee jaar verlengd voor de jaren 2027 en 2028. Dat wordt in de meerjarenraming opgenomen.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S		2023	2024	2025	2026	2027
1.2 CvdK: Goed functioneren als rijksorgaan en boegbeeld	1.2.01 Goede invulling van rijksstaken, medebewindstaken en representatieve taken	Lasten	I	7.062	7.062	7.062	7.062	7.062

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S		2023	2024	2025	2026	2027
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	I	124.230	124.230	124.230	124.230	124.230

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S		2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.10 Het vergroten van de kennis over de energietransitie bij onze inwoners en ondernemers en tevens hen handelingsperspectief bieden, zodat ze energiebesparende maatregelen nemen	Lasten	I	0	423.873	423.873	423.873	423.873

6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S		2023	2024	2025	2026	2027
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.09 Monumentenzorg	Lasten	I	0	0	0	0	738.935

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S		2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	I	-619.940	-555.165	-555.165	-555.165	-1.294.100
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	S	-2.364.826	-1.835.714	-2.244.489	-1.558.200	-3.716.405
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	2.364.826	1.835.714	2.244.489	1.558.200	3.716.405
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	488.648	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C10. Nationale Parken

In 2023 ontvangt de Provincie bijdragen van gemeenten ter hoogte van € 108.000,-- voor de Nationale Parken. Deze bijdragen zijn nog niet opgenomen in de begroting 2023. Door middel van deze begrotingswijziging nemen we deze extra bijdragen op in de begroting 2023. Het geld is in 2023 niet benodigd voor de uitvoering in 2023. Daarom valt deze extra bijdrage vrij ten gunste van de vrije ruimte 2023.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.03 Behouden en versterken Nationale parken en Landschap	Baten	I	-108.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	108.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C11. Onttrekking Reserve opvang revolverend financieren

De Reserve opvang revolverend financieren is ingesteld om de risico's die zijn verbonden aan het verstrekken van leningen en garanties door de provincie op te vangen. De stand van de reserve is hoger dan de som van de berekende risico's van de portefeuille met verstrekte leningen en garanties (stand Begroting 2024).

Dit saldo, of overdekking, bedraagt € 4,1 miljoen.

De Nota financiering geeft ruimte om, niet vaker dan een keer per twee jaar, de reserve af te romen voor zover de overdekking het bedrag van € 1 miljoen te boven gaat. Sinds de inwerkingtreding van de Nota financiering per 1 januari 2021, waarin deze regel voor het eerst is opgenomen, is de reserve nog niet afgeroomd. Wij stellen voor een bedrag van € 3,1 miljoen aan de reserve te onttrekken (af te romen) en toe te voegen aan de vrije bestedingsruimte.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	3.100.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-3.100.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C12. Provinciale Staten: verhoging budgetten loonkosten, fractiewerkzaamheden en faciliteiten

Verhoging loonkostenbudget Provinciale Staten

Met ingang van de nieuwe collegeperiode is het aantal Statenleden toegenomen met twee ten opzichte van de vorige periode. Dit door de toename van het aantal inwoners in onze provincie. Daarnaast is de vergoeding die de Statenleden ontvangen per 1 april 2023 gewijzigd van € 1.329,38 in € 1.894,59 per maand. De dekking van de kosten als gevolg van deze wijzigingen uit het bestaande budget is niet mogelijk. Om deze reden stellen wij voor het loonkostenbudget van de Statenleden vanaf 2023 met € 301.000,-- en vanaf 2024 met € 96.000,-- structureel te verhogen. Vanaf 2025 wordt dit budget met € 8.000,-- structureel verlaagd. Deze extra kosten komen ten laste van de vrije bestedingsruimte.

Verhoging budget Fractiewerkzaamheden

Op 29 maart 2023 is de vergoeding voor de werkzaamheden van de leden van Provinciale Staten door het Ministerie van BZK verhoogd van € 1.329,38 naar € 1.894,59. Deze verhoging heeft directe gevolgen voor de hoogte van de fractievergoedingen die per 1 april zijn herberekend. Om de gewijzigde fractievergoedingen te kunnen dekken stellen wij voor om het budget Fractiewerkzaamheden voor 2023 te verhogen met € 218.236,--. Daarnaast stellen wij voor een aanpassing van het budget Fractiewerkzaamheden voor 2024 en 2025 mee te nemen in de 1e actualisatie van de begroting 2024 na besluitvorming door PS hierover. Deze wijziging komt ten laste van de vrije bestedingsruimte.

Extra afschrijvingskosten wegens faciliteiten voor Staten- en commissieleden en Fractiemedewerkers

Het inwonertal van de provincie Drenthe is boven de 500.001 komen te liggen waardoor het aantal Statenleden met twee mag worden uitgebreid en uitkomt op 43 Statenleden. Daarnaast hebben de Statenverkiezingen in maart jongstleden geleid tot meer politieke partijen in onze Staten dan eerder het geval was. Deze politieke partijen worden ondersteund door commissieleden en fractiemedewerkerkers.

Het huidige krediet (het gaat om een investering, waarbij zoals gebruikelijk is de lasten worden verdeeld over de toekomstige gebruiksduur) is gebaseerd op laptopverstrekking aan alleen Statenleden.

We stellen voor laptops nu breder beschikbaar te stellen en het krediet van € 65.000,-- naar € 105.200,-- te verhogen voor laptops. Hierdoor kunnen 95 laptops worden uitgegeven (43 voor Statenleden, 28 voor commissieleden en 20 voor fractiemedewerkerkers en 4 extra).

De totale investering neemt toe met € 40.200,--. Bij een afschrijvingstermijn van 4 jaar betekent dit jaarlijks € 10.050,-- aan extra afschrijvingskosten.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.1 PS: PS vervullen hun eigen rol en geven hieraan zowel binnen het (provinciaal) bestuur als binnen de Drentse samenleving invulling	1.1.01 Focus op de eigen bestuurlijke rol van Provinciale Staten ("het Drents parlement")	Lasten S	218.236	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten S	-519.236	-407.050	-399.050	-399.050	-399.050
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering	7.4.01 Informatiemanagement: Een gedegen en veilige inrichting van de informatiehuishouding: digitale gegevens, applicaties, services en technische infrastructuur voor opslag en raadplegen van gegevens	Lasten S	0	10.050	10.050	10.050	10.050
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.01 Directe personele inzet	Lasten S	301.000	397.000	389.000	389.000	389.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0

C13. Rentebaten

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft sinds het opstellen van de laatste actualisatie van de begroting wederom twee keer de rente verhoogd met als doel de inflatie te beteugelen. Deze renteverhogingen werken door in de rentevergoeding op onze tegoeden in 's Rijks schatkist. Dit samen met een hoger dan verwacht saldo in de schatkist resulteert in een positieve bijstelling van de verwachte rentebaten met € 1,7 miljoen in 2023. Voor 2024 wordt de raming voorsnog gehandhaafd, vanwege onzekerheid omtrent de renteontwikkeling en realisatie van de begroting.

Verder worden rentebaten op de door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) verstrekte zogenaamde Zonnelingen met circa € 58.858,-- neerwaarts bijgesteld door een verrekening met een aan SVn verschuldigde beheervergoeding. Dit wordt verrekend met de openstaande vordering op SVn.

Het voordeel bedraagt in 2023 per saldo € 1.641.142,--. Dit komt ten gunste van de vrije bestedingsruimte.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	1.641.142	0	0	0	0
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	S	-1.641.142	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C14. Structureel ophogen budgetten in verband met vijfde gedeputeerde

Tijdens de vorige coalitieperiode zijn de loonkosten voor een vijfde Gedeputeerde en de bijbehorende ondersteuning en onkosten tijdelijk voor vier jaar verhoogd. Nu we tijdens deze nieuwe coalitieperiode opnieuw een vijfde gedeputeerde hebben, stellen we voor om het loonkostenbudget voor de gedeputeerden structureel te verhogen met € 140.000,-- per jaar, het loonkostenbudget voor de ondersteuning structureel met € 180.000,-- per jaar, de GS-representatiekosten structureel met € 25.000,-- per jaar en deze lasten te dekken uit de vrije bestedingsruimte.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.01 Rechtmatige, heldere, transparante en zorgvuldige besluitvorming	Lasten	S	12.500	25.000	25.000	25.000	25.000

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-172.500	-345.000	-345.000	-345.000	-345.000
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.01 Directe personele inzet	Lasten	S	70.000	140.000	140.000	140.000	140.000
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	90.000	180.000	180.000	180.000	180.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C16. Versterken van Drentse bedrijfsleven (IA)

Dit betreft een budget vanuit de Investeringsagenda 2016-2019. De middelen vanuit de Investeringsagenda worden niet meer overgeheveld naar 2024 en vallen daarom vrij in het boekjaar 2023.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	185.000	0	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.04 Versterken van Drentse bedrijfsleven	Lasten	I	-185.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C17. Verhogen subsidie Burger-Odoorn

De verhoging van de subsidie aan de gemeente Borger-Odoorn met € 100.000,--, in verband met de verbreding van de Slenerweg te Klijndijk, kan worden gedekt door een verschuiving vanuit een ander investeringsproject binnen het N34-programma; zie de tabel Investeringskredieten. Het verschil tussen de bij beide projecten gehanteerde afschrijvingstermijnen leidt tot het naar voren halen van de afschrijvingslasten. Vanaf 2025 nemen deze tijdelijk met € 1.667,-- toe. Later dalen ze weer. Wij stellen voor deze aanpassing te verrekenen met de vrije bestedingsruimte.

Omdat beide investeringsprojecten een jaar later zullen worden afgesloten dan gepland, schuiven de afschrijvingen een jaar op. Voor 2024 betekent dit een daling van € 382.028,--.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	4.5.01 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	Lasten	S	0	-382.028	1.667	1.667	1.667
7: Middelen en mensen								
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	0	0	-1.667	-1.667	-1.667
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	0	382.028	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C18. Verhoging dotaties onderhoudsvoorziening Drents Museum en Depot Drents Museum

De MeerJaren OnderhoudsPlannen (MJOP) voor het vastgoed verhuurd aan het Drents Museum en het Museum Depot zijn geactualiseerd. Op basis van deze actualisaties worden de dotaties respectievelijk verhoogd met € 532.596,-- naar € 683.596,-- en met € 114.463,-- naar € 156.250,-. De huidige dotaties aan de voorzieningen groot onderhoud zijn bepaald op MJOP's met een looptijd van 10 jaar. In de berekening van de dotatie destijds is het onderhoud gepland in de periode 2024 tot 2044 niet meegenomen. In deze periode (2024 t/m 2044) zijn grote onderhoudsklussen gepland zoals vervanging van technische installaties. In de geactualiseerde MJOP's wordt nu ook rekening gehouden met (toekomstige) verduurzamingsmaatregelen. Daarnaast zijn in het afgelopen jaar de prijzen en lonen harder gestegen dan waar rekening mee kon worden gehouden in het MJOP van 2019.

Om fluctuaties in de dotaties aan de voorzieningen te verkleinen is de geactualiseerde dotatie niet meer berekend op 10 jaar maar op een MJOP van 20 jaar.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	0	-647.059	-647.059	-647.059	-647.059
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Lasten	S	0	647.059	647.059	647.059	647.059
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C19. Verhogen voorziening APPA

Als provincie zijn we verplicht een voorziening op te nemen voor het wachtgeld over de volledige periode waarop oud GS-leden recht hebben. We stellen voor om het bedrag van € 976.726,-- te storten in de voorziening APPA. Deze voorziening zal dan naast de pensioenen ook de wachtgeldenvatten.

Verder stellen we voor om de voorziening APPA in 2023 incidenteel te verhogen met € 25.000,-- en met ingang van 2024 met € 50.000,-- in verband met de structurele uitbreiding van GS met een vijfde gedeputeerde.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.01 Rechtmatige, heldere, transparante en zorgvuldige besluitvorming	Lasten	S	1.001.726	50.000	50.000	50.000	50.000

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-1.001.726	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C20. Vitaliteitsverlof

Het actuele budget voor het werkgeversaandeel (50%) in het toegekend vitaliteitsverlof aan werknemers bedraagt € 170.000,--. Wij prognosticeren dat er dit jaar voor € 100.000,-- gebruik van deze faciliteit zal worden gemaakt. De faciliteit zal overigens worden betrokken bij de uitwerking van het met de vakbonden en werkgevers overeengekomen brede Persoonlijk Budget voor Duurzame Inzetbaarheid (PBDI).

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	70.000	0	0	0	0
7.6 Bedrijfsvoering Personeel en organisatie	7.6.01 Betrouwbaar en aantrekkelijk werkgeverschap	Lasten	S	-70.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C21. Voortzetting Inhuur van medewerkers voor nieuw financieel systeem

Het nieuwe financiële systeem gaat per 1 januari 2024 live en dan moeten financiële medewerkers werken met het nieuwe systeem. De livegang gaat samen met het opstellen van de jaarstukken, wat voor de financiële medewerkers al een piekbelasting vormt. Daarom is het noodzakelijk dat de contracten met de huidige ingehuurde medewerkers (die de werkzaamheden overnemen van vast personeel die ingezet worden voor de implementatie van het financiële systeem) nog een periode worden voortgezet.

Het inrichten van een financieel systeem is een omvangrijk en ingewikkeld karwei. Om de extra werkzaamheden te kunnen opvangen is er naast de ingehuurde systeemspecialist reeds een eigen systeemspecialist aangetrokken. Om de werkzaamheden over te dragen, maar ook om volledig ingewerkt te raken in het nieuwe financiële systeem willen we het contract van de ingehuurde specialist nog een half jaar voortzetten.

We schatten de kosten op € 100.000,--. Deze ruimte is niet aanwezig binnen de bestaande budgetten, we stellen daarom voor deze incidentele lasten te dekken uit de vrije ruimte.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	0	-100.000	0	0	0
7.3 Bedrijfsvoering Financiën en Control	7.3.01 Een financieel gezonde organisatie, die voldoet aan alle wettelijke eisen en gangbare opvattingen ten aanzien van financieel instrumentarium	Lasten	I	0	100.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C22. Vrijval budget GAE

Vanuit de Investeringsagenda is er budget beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van het Groningen Airport Eelde (GAE) gebied. Hiervan is in 2022 al een deel vrijgevallen. Het restant is beschikbaar gebleven voor toezeggingen rondom herontwikkeling gebied Oude Kazerne GAE en De Punt.

Het restantbudget van € 230.000,-- kan vrijvallen.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	-230.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	230.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C23. Vrijval budget specifieke ontwikkelingen Ruimte

Het budget voor specifieke ontwikkelingen Ruimte is gereserveerd om ontwikkelingen die een financieel steuntje in de rug nodig hebben om tot uitvoering te kunnen komen, en bijdragen aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, met een incidentele subsidie te ondersteunen. We zijn continu met gemeenten in gesprek over de mogelijke inzet van deze gelden. We voorzien dat de ontwikkelingen die mogelijk voor een financiële ondersteuning in aanmerking komen, in de komende maanden onvoldoende concreet worden om van een bijdrage te kunnen voorzien.

Hierdoor kan een deel van dit budget, € 245.000,--, in 2023 vrijvallen.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken	2.3.03 Initiatieven en ontwikkelingen die bijdragen aan een goede ruimtelijke ordening	Lasten	S	-245.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	245.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C24. Vrijval diverse budgetten Water, Bodem en Milieu

In de resterende maanden van 2023 verwachten we dat de budgetten Aanpak asbestdaken, RUD projectkosten, Vergunningverlening en Subsidieregeling drainagebuizen en beregeningsputten niet (geheel) zullen worden benut. Om deze reden stellen we voor € 147.000,- af te ramen en toe te voegen aan de vrije bestedingsruimte.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.4 Zorgvuldig omgaan met water	2.4.07 De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2021	Lasten	I	-25.000	0	0	0	0
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	2.5.02 Adequaat opdrachtgeverschap richting de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD) en Omgevingsdienst Groningen (OD-G)	Lasten	S	-52.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	I	147.000	0	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.05 Samen met maatschappelijke partners de sanering van asbestdaken door eigenaren stimuleren	Lasten	I	-70.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C25. Vrijval middelen Wonen

De afgelopen jaren is er veelvuldig ingezet om meer slagkracht bij de gemeenten te creëren. In dat kader zijn er vorig jaar ook enkele budgetten overgeheveld voor de woonagenda en gebiedsontwikkeling. De gesprekken over de woningbouwopgave tussen provincie en gemeenten zijn flink geïntensiveerd. Binnen de gemeenten worden organisatorische wijzigingen doorgevoerd om uitvoering aan de opgave te geven. Dit leidt echter (nog) niet tot aanvragen op het gebied van de financiële middelen die we als provincie ter beschikking stellen.

De beschikbaar gestelde middelen waren expliciet bedoeld voor de inzet van expertise en menskracht om gemeenten te ondersteunen in een krappe arbeidsmarkt en daarmee de realisatie van woningbouwplannen vooruit te helpen. We zien dat gemeenten zelf druk zijn menskracht aan te nemen en expertise in te huren voor de woningbouwopgave en dus amper beroep doen op de mogelijkheden die de provincie te bieden heeft. In de begroting 2023 zijn er voor de komende jaren voldoende middelen beschikbaar gesteld om aan de woningbouwopgaven te voldoen.

Naast de overgeheveld incidentele middelen zijn er middelen beschikbaar voor personele inzet bij gemeenten, zijn er meerdere SPUK-regelingen ontvangen en zijn er middelen vanuit de Investeringsagenda. Het is dit jaar niet meer haalbaar om deze budgetten nog volledig te besteden. Daardoor kan er vanuit deze middelen Wonen nu ongeveer € 1,7 miljoen vrijvallen en worden toegevoegd aan de vrije bestedingsruimte.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken	2.3.02 Toekomstbestendig Wonen	Lasten	S	-1.300.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	1.680.000	0	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.08 Toekomstbestendig wonen	9.08.01 Woonagenda uitvoeren en instrumentarium uit de agenda inzetten	Lasten	I	-380.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C26. Wolven

Op 28 maart 2023 is de subsidieregeling Wolfwerende rasters Drenthe vastgesteld. Tot 1 juli 2023 werd deze regeling uitgevoerd door de provincie. Dit heeft ongeveer € 600.000,-- gekost. Vanaf 1 juli 2023 gaat SNN deze regeling uitvoeren. In totaal is er voor de subsidieregeling, uitgevoerd door SNN, € 400.000,-- budget nodig en voor de uitvoering door SNN is € 29.000,-- benodigd in 2023. Door middel van deze begrotingswijziging worden de benodigde middelen, totaal € 1.029.000,--, beschikbaar gesteld vanuit de vrije bestedingsruimte.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.02 Mooi en aangenaam Drenthe	Lasten	I	1.029.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-1.029.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C33. Overheveling budget voortzetten ETA

In de begroting 2023 is € 5 miljoen beschikbaar gesteld voor het voortzetten van de EnergieTransitieAgenda (ETA). Dit bedrag is bedoeld ter overbrugging van de periode dat de InvesteringsAgenda+ afloopt, terwijl er wordt gewerkt aan een nieuwe Energieagenda. Zonder deze voor uitvoering bedoelde middelen verandert de rol die de provincie speelt en kunnen de ambities vanuit het coalitieakkoord op enkele thema's niet waargemaakt worden.

In 2023 is via het Warmtefonds al een deel (€ 500.000,--) besteed ten behoeve van het project Rentekorting op de Energiebesparing.

In 2024 wordt met deze gelden ingezet op een aantal grote projecten, die zich momenteel in een gevorderd stadium bevinden. Dit betreft projecten op het gebied van netcongestie en waterstof. Het betreft de volgende projecten:

1. Programma ORTESE: grootschalig samenwerkingstraject voor een innovatief energiesysteem in de regio Emmen als oplossing voor netcongestie. GS heeft de intentie uitgesproken om hier tot € 1.000.000,-- aan te besteden tussen 2024 en 2027.
2. Noordelijke Waterstof Agenda: om het huidige beleid rondom waterstof voort te zetten is het noodzakelijk om net als in de vorige jaren een cofinancieringsbudget beschikbaar te hebben ter ondersteuning. Dit wordt veelal als voorwaarde gesteld voor Europese financiering. Een budget van € 1.000.000,-- voor 2024 is nodig.
3. Subsidieregeling netcongestie: De succesvolle regelingen uit 2022 en 2023 zijn geëvalueerd en een voorstel voor een nieuwe regeling is in 2023 voorgelegd aan GS. Met deze nieuwe subsidieregelingen worden bedrijven, scholen, agrariërs en sportverenigingen die geen aansluiting krijgen op het elektriciteitsnet ondersteund. Voorgesteld wordt een subsidiebudget van € 1.000.000,--.

Bij elkaar opgeteld vormen deze drie grote projecten een budget van € 3.000.000,--. Zonder dit budget zal er op de genoemde onderwerpen geen inspanning kunnen worden geleverd en komen de hiermee verbonden afspraken in de knel.

Voorgesteld wordt om het benodigde budget van € 3.000.000,-- over te hevelen naar 2024. Het overige deel van € 1.500.000,-- kan vrijvallen ten gunste van de vrije bestedingsruimte..

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	I	-4.500.000	3000.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	1.500.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	3.000.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I		-3.000.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C36. Overheveling Naober

Vanuit de provinciale Investeringsagenda is meerjarig geld uitgetrokken voor het in kaart brengen en de aanpak van problemen op vakantieparken (kleine criminaliteit, ongewenste permanente bewoning, sociale problematiek, etc.). De aanpak van deze problematiek vraagt langdurige, intensieve inzet van vele partijen/ketenpartners.

Hieraan voorafgaand moet veel tijd worden besteed aan bewustwording en urgentiebesef. In de nieuwe landelijke "Actie-agenda Vitale Vakantie Parken" is e.e.a. een belangrijk speerpunt. De Drentse Naober-aanpak en het op de Veluwe gestarte project "Ariadne" zullen de komende jaren landelijk worden uitgerold.

Dit zal ongetwijfeld betekenen dat ook in onze eigen provincie tot een intensivering van de aanpak van de verschillende problemen op vakantieparken zal moeten worden gekomen. Het is dus van groot belang, dat de hiervoor gereserveerde middelen ook de komende jaren beschikbaar blijven.

Daarom stellen we voor om van het resterend budget 2023 (€ 100.000,-) over te hevelen naar 2024 en € 280.195,- te laten vrijvallen. Bij de uitwerking van het coalitieakkoord komen we bij u terug met een voorstel voor de voortzetting van het project Naober.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	280.195	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	100.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-100.000	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.10 Recreatie en Toerisme	9.10.04 De kwaliteit van de verblijfsrecreatie is verbeterd door aanpak sociale problematiek, criminaliteit en ondermijning op vakantieparken (project Naober Drenthe)	Lasten	I	-380.195	100.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C42. Overheveling VVP

Vitale Vakantie Parken Drenthe betreft een meerjarig programma, waarin naast de provincie ook de Drentse gemeenten, het Recreatieschap en Hiswa-Recron participeren. Het programma is verlengd tot eind 2024.

Voor de jaren 2023 en 2024 is door de Stuurgroep van het programma in september 2022 een begroting vastgesteld met werkplan. Om uitvoering te geven aan het werkplan en de doelstellingen die zijn opgenomen voor 2023 en 2024 betekent dit concreet dat er voor 2023 nog € 500.000,- beschikbaar moet blijven. We stellen voor van het resterende budget 2023 € 1.179.959,- over te hevelen naar 2024 en de rest van de niet bestede middelen (€ 457.331,-) te laten vrijvallen.

Begin 2024 moet de conceptafrekening op tafel liggen om de resterende gelden en de besteding hiervan tot het aflopen van het huidige programma van 2024 in beeld te hebben.

Bij de uitwerking van het coalitieakkoord komen we bij u terug met een voorstel voor de voortzetting van het project Vitale Vakantie Parken.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	457.331	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	1.179.959	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-1.179.959	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Lasten	I	-1.637.290	1.179.959	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C43. Subsidieregeling Afnamecongestie

De subsidieregeling Afnamecongestie is een incidenteel budget. De huidige regeling op het gebied van energie en elektriciteit heeft veel interesse van ondernemers gehad, maar tot weinig aanvragen geleid. Uit een evaluatie van de regeling blijkt dat dit komt doordat alleen haalbaarheidsstudies konden worden ondersteund, en geen technische oplossingen. Ondertussen blijft de problematiek van netcongestie onverminderd spelen in Drenthe. Er wordt daarom gewerkt aan een nieuwe, aangescherpte subsidieregeling waarin oplossingen voor afname- en de teruglevercongestie worden samengevoegd. Wij stellen voor het saldo van € 380.000,- nu vrij te laten vallen. Een voorstel voor de nieuwe regeling zal meegenomen worden bij de uitwerking van het coalitieakkoord.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	-380.000	0	0	0	0
7: Middelen en mensen								
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	380.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C59. Onttrekking Reserve RSP

De Reserve Regio Specifiek Pakket (RSP) is ingesteld voor het realiseren van RSP-projecten. Het programma Regio Specifiek Pakket kent een tijdsperiode van 2009 tot 2020.

Door uw Staten is een aantal mutaties op de reserve begroot voor de jaren 2024 en 2025 ten behoeve van de projecten IT Hub Hoogeveen en Nice Moves. Per saldo kan van de Reserve RSP een bedrag van € 5.197.245,- vrijvallen. In de reserve RSP blijft dan nog een budget achter van € 1.000.000,- voor het programma Verkeer en Vervoer.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	5.197.245	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-5.197.245	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

02. Overhevelingen

Overhevelingen	2023	2024	2025	2026	2027
C04 Agro Agenda	527.586	-527.586	0	0	0
C27. Leader	310.000	-310.000	0	0	0
C28. MKB-Advies Voucher	80.000	-80.000	0	0	0
C29. Noodhulp Energiebesparing	3.516.514	-3.516.514	0	0	0
C30. Ondernijning: Uitvoering campagne "Niet onder mijn neus"	40.000	-40.000	0	0	0
C31. Overhevelen incidenteel budget Organisatieontwikkeling	400.000	-400.000	0	0	0
C32. Overheveling aandeel Noodfonds Cultuur	90.000	-90.000	0	0	0
C33. Overheveling budget voortzetten ETA	3.000.000	-3.000.000			
C34. Overheveling decentralisatie-uitkering natuur inclusief isoleren	297.273	-297.273	0	0	0
C35. Overheveling middelen RES	150.000	-150.000	0	0	0
C36 Overheveling Naober	100.000	-100.000	0	0	0
C38. Overheveling omgevingsvisie	200.000	-200.000	0	0	0
C39. Overheveling opschaling duurzaamheidsplannen	684.910	-684.910	0	0	0
C40. Overheveling POP3 Landbouw	200.000	-200.000	0	0	0
C41. Overheveling subsidie dak wielerveding	500.000	-500.000	0	0	0
C42. Overheveling VVP	1.179.959	-1.179.959	0	0	0
C44. Subsidieregeling Internationaal Ondernemen Drenthe	30.000	-30.000	0	0	0
C45. Weerbare overheid	448.729	-448.729	0	0	0
C79. Beloning duurzaam boeren	527.000	-527.000	0	0	0
Totaal overhevelingen	12.281.971	-12.281.971	0	0	0

C27. Leader

LEADER is een Europese subsidie voor plattelandontwikkeling waarbij inwoners, stichtingen, ondernemers en samenwerkingsverbanden subsidie kunnen krijgen voor het uitvoeren van hun projecten. Het is onderdeel van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en wordt uitgevoerd door het gebied, met ondersteuning van de provincie. Voor de start van de programmaperiode 2023-2027 is eerder dit jaar budget beschikbaar gesteld voor uitvoering van het eerste jaar. Het overige budget wordt meegenomen in de nieuwe aanvraag bij de financiële uitwerking van het coalitieakkoord.

Omdat het programma later van start is gegaan, onder meer als gevolg van vertraging van de landelijke modelverordening, is niet al het geprogrammeerde budget verplicht.

LEADER werkt met openstellingsperiodes waarbinnen subsidie kan worden aangevraagd. Eind 2023 is de eerste openstelling van de programmaperiode. Het is nog onduidelijk welke aanvragen er worden gedaan t.i.v. dit budget. De werkelijke besteding, en dus ook de overheveling naar 2024, kan daarom afwijken van het saldo dat in de 3e actualisatie is verwerkt. Het resterende saldo wordt gedurende de looptijd overgeboekt naar het volgende begrotingsjaar.

Er zijn twee bedragen die overgeheveld moeten worden:

- een deel van de beheerskosten, die lager zijn uitgevallen dan verwacht doordat het programma later op gang is gekomen en de geplande kosten niet konden worden gemaakt.
- het budget voor kleine projecten en onderzoeken/innovatie schuift door naar 2024 omdat er nog geen provinciale regeling is voor deze budgetten en we het geld nog niet kunnen wegzetten.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	I	-240.000	0	0	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	825.642	310.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	310.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-310.000	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.09 Boer, Burger en Natuur	9.09.01 Toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	-895.642	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C28. MKB-Advies Voucher

Dit incidentele budget voor de MKB-Advies Voucher betreft een subsidieregeling met een looptijd tot en met december 2024.

De regeling is bestemd voor ondernemers in het MKB in Drenthe. Voorgesteld wordt om het restantbudget over te hevelen naar het boekjaar 2024.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	-80.000	80.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	80.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-80.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C29. Noodhulp Energiebesparing

In 2022 is € 5 miljoen beschikbaar gesteld voor Noodhulp Energiebesparing. Dit budget wordt hoofdzakelijk voor drie onderdelen ingezet: isolatiemaatregelen bij inwoners, energiebesparing bij MKB en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Daarnaast is er € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor de regeling isolatiemaatregelen. Voor deze regeling wordt ook € 1 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de Regiodeal. Er is een regeling voor energiebesparing bij MKB opengesteld en ook de eerste uitgaven ten behoeve van het maatschappelijk vastgoed zijn in 2023 begonnen. De subsidieregeling voor isolatiemaatregelen wordt momenteel geëvalueerd en er wordt onderzocht in welke vorm er verder zal worden gegaan met deze regeling. Met deze wijziging worden de lastneming van de bijdrage Regiodeal en de overheveling van het restantbudget voor Noodhulp Energiebesparing verwerkt. Naar verwachting zal de realisatie van de lasten voor de Regiodeal uitkomen op € 420.000,- in 2023. Met deze lasten en de lasten van de regeling Energiebesparing Drents MKB volgt er nog een overheveling van ongeveer € 3,5 miljoen.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.08 In 2023 een reductie van 27 % van het fossiele energiegebruik in de Drentse woonomgeving t.o.v. 2015	Lasten	I	-4.486.745	3.516.514	0	0	0
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.08 In 2023 een reductie van 27 % van het fossiele energiegebruik in de Drentse woonomgeving t.o.v. 2015	Baten	I	970.231	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-3.516.514	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	3.516.514	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C30. Ondernijming: Uitvoering campagne "Niet onder mijn neus"

We stellen voor om het resterende bedrag van € 40.000,- van het budget 'Uitvoering campagne Niet onder mijn neus' over te hevelen naar 2024. In 2022 en 2023 zijn deze gelden ingezet om gemeenten te ondersteunen met de inzet van (campagne)activiteiten om de samenleving weerbaarder te maken tegen ondernijmende invloeden. Er hebben in de gemeenten diverse (campagne)activiteiten plaatsgevonden en de behoefte is door gemeenten geuit om ook in 2024 gebruik te kunnen maken van deze gelden.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.2 CvdK: Goed functioneren als rijksorgaan en boegbeeld	1.2.01 Goede invulling van rijkstaken, medebewindstaken en representatieve taken	Lasten	I	-40.000	40.000	0	0	0
7: Middelen en mensen								
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	40.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-40.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C31. Overhevelen incidenteel budget Organisatieontwikkeling

Wij verzoeken om van het incidentele budget Organisatieontwikkeling € 400.000,-- over te hevelen naar 2024. Het organisatieontwikkelingstraject heeft vertraging opgelopen. Zo zullen naar verwachting pas rond 1 januari 2024 alle vacatures voor themamanager vervuld kunnen zijn. Het beoogde cultuurveranderingstraject wordt als gevolg daarvan in 2024 opgestart. Het incidentele budget zal hiervoor worden ingezet.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.6 Bedrijfsvoering Personeel en organisatie	7.6.04 Organisatieontwikkeltraject waarin wordt geïnvesteerd in (persoonlijk) leiderschap, de kwaliteit van onze professionals en ontwikkeling van de organisatie.	Lasten	I	-400.000	400.000	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	400.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-400.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C32. Overheveling aandeel Noodfonds Cultuur

De subsidieregelingen Museumregistratie en Investerings in kleine en middelgrote Drentse Musea lopen nog door tot eind 2024. We verwachten dit jaar nog een aantal aanvragen. Ook volgend jaar zullen er nog aanvragen binnen komen die binnen de looptijd van de regelingen en nog binnen het subsidieplafond (en dit incidentele budget) kunnen worden beschikt. We stellen voor hiervoor € 90.000,-- over te hevelen.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	90.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-90.000	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.05 Cultuur en erfgoed	9.05.01 Ondersteunen van kleine musea in Drenthe bij het opvangen van de gevolgen van de coronacrisis	Lasten	I	-90.000	90.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C34. Overheveling decentralisatie-uitkering Natuur inclusief isoleren

Eind 2022 hebben we van het Rijk een decentralisatie-uitkering Natuur inclusief isoleren ontvangen van € 327.273,--. Deze uitkering is verdeeld in een budget voor overige kosten van € 30.000,-- en bijdragen aan gemeenten ten bedrage van € 297.273,--.

Hierbij verzoeken wij het bedrag bestemd voor de gemeenten van € 297.273,-- te mogen overhevelen naar 2024.

Het heeft de provincie meer tijd gekost om de pre-SMP-systematiek op te stellen. Er is op diverse vlakken overleg nodig met andere provincies en gemeenten. Begin 2024 verwachten we dit af te ronden en wordt aan deelnemende gemeenten een bijdrage verstrekt voor het opstellen van het SMP (soortenmanagementplan).

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.12 Uitvoering Wet natuurbescherming	Lasten	I	-297.273	297.273	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	297.273	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-297.273	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C35. Overheveling middelen RES

Voor de uitvoering van de Regionale Energiestrategie (RES) zijn de afgelopen jaren steeds incidenteel middelen ontvangen vanuit het Rijk via een decentralisatie-uitkering. De provincie is penvoerder voor het budget. Hierom moet ieder jaar niet besteed budget worden overgeheveld, zodat het budget volledig kan worden benut. Voorgesteld wordt om alvast een bedrag van € 150.000,-- over te hevelen, dat dit jaar niet meer zal worden ingezet.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.10 Het vergroten van de kennis over de energietransitie bij onze inwoners en ondernemers en tevens hen handelingsperspectief bieden, zodat ze energiebesparende maatregelen nemen	Lasten	I	-150.000	150.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	150.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-150.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C38. Overheveling Omgevingsvisie

De uitvoering van het proces om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie gaat van start na vaststelling van een Startnotitie door Provinciale Staten. Vaststelling van de Startnotitie was bij het opstellen van de begroting in 2023 voorzien in september 2023. Dit bleek te optimistisch: vaststelling is nu voorzien in december 2023. Dit maakt dat het budget voor de nieuwe Omgevingsvisie dit jaar nog nauwelijks is aangesproken. Het verzoek is om het budget over te hevelen naar 2024.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken	2.3.04 Juiste functie op de juiste plek	Lasten	S	-200.000	200.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	200.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-200.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C39. Overheveling opschaling duurzaamheidsplannen

In 2023 hebben GS besloten om de subsidieregeling Duurzaam Boeren Drenthe open te stellen van 20 februari 2022 tot en met 31 december 2024. De dekking voor deze regeling was gevonden in de nog beschikbare middelen vanuit de investeringsagenda's en de versnellingsopgave NPLG. Om ook in 2024 uitvoering te geven aan dit vastgestelde GS-voorstel is een overheveling noodzakelijk van de middelen vanuit de investeringsagenda 2019-2023.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	684.910	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-684.910	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.09 Boer, Burger en Natuur	9.09.01 Toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	-684.910	684.910	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C40. Overheveling POP3 Landbouw

Met de overheveling van het beschikbare budget van het programma POP3 Landbouw blijft dit beschikbaar voor de nieuwe programmaperiode van het GLB NSP (Gemeenschappelijk Landbouw Beleid, Nationaal Strategisch Plan). In 2023 is het nieuwe programma landelijk van start gegaan. Met de verwachte vaststelling van de provinciale verordening eind 2023, kunnen vanaf 2024 openstellingen onder het nieuwe programma in Drenthe worden gedaan. Het budget is nodig om als cofinanciering te kunnen inzetten voor Europese middelen in het GLB NSP die aan Drenthe zijn toegewezen en beschikbaar zijn voor de landbouw. Indien geen provinciale cofinanciering aanwezig is, kan geen gebruik worden gemaakt van deze Europese middelen.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	-640.103	840.103	0	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	I	640.103	-640.103	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	200.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-200.000	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.09 Boer, Burger en Natuur	9.09.02 Gezonde leefomgeving	Lasten	I	-200.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C41. Overheveling subsidie dak wielerveding

Voor de realisatie van een dak boven de wielerveding in Assen is in april 2021 een subsidie onder voorbehoud toegekend aan de gemeente Assen voor een kwaliteitsimpuls van de wielerveding en is hiervoor een bijdrage van € 500.000,- gereserveerd. In maart 2023 zijn PS geïnformeerd over de brief die wij van de gemeente Assen hebben ontvangen m.b.t. de plannen voor de Onderwijs & beweegcampus in Assen. Deze plannen zijn van invloed op het besluit dat in 2021 is genomen in het kader van de voltooiing van het wielerveding, inclusief het dak op de wielerveding in Assen. We staan in principe positief tegenover de directe, fysieke koppeling van de wielerveding met de beide onderwijsinstellingen. De gemeente werkt het voorstel hiervoor uit. Gezien de doorlooptijd lijkt een start van de werkzaamheden op korte termijn van groot belang. Wij stellen voor het bedrag van € 500.000,- over te hevelen naar 2024.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	500.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-500.000	0	0	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.14 Sport en bewegen	9.14.01 Vergroten maatschappelijke en economische effecten sportactiviteiten	Lasten	I	-500.000	500.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C44. Subsidieregeling Internationaal Ondernemen Drenthe

Dit betreft een incidenteel budget voor de internationale ambities van Drentse mkb-ondernemers. Internationale bedrijven zijn van bovengemiddeld belang voor de Drentse economie. Onderzoek toont aan dat internationaal actieve ondernemingen gemiddeld genomen sneller groeien qua werkgelegenheid dan regionaal opererende ondernemingen. De geboden arbeidsplaatsen hebben daarbij een hogere arbeidsproductiviteit, bieden een constantere werkgelegenheid en voegen per arbeidsplaats meer waarde toe. De uitkomsten van het in 2022 door E&E advies uitgevoerde evaluatieonderzoek laten zien dat de subsidieregeling een doeltreffend en laagdrempelig instrument is. De regeling biedt financiële ondersteuning voor internationale marktverkenning, ontwikkelen van een exportplan, internationale marktontwikkeling en het uitvoeren van handelsmissies.

Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 30.000,- over te hevelen naar 2024 voor de financiële afronding van de verplichtingen over de looptijd van dit project.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	-30.000	30.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	30.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-30.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
----------------------------	--	--	--	---	---	---	---	---

C45. Weerbare overheid

Onder regie van het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) zijn de Drentse gemeenten, de waterschappen en de provincie in gesprek om te komen tot een gezamenlijk ambitieniveau ('Drentse norm') voor een weerbare overheid. Een weerbaar bestuur bemoedigt criminelen om misbruik te maken van legale diensten en structuren van de overheid. Door meer samenwerking tussen gemeenten, maar ook tussen provincies en eventueel waterschappen, ontstaat een gezamenlijk basisniveau voor een weerbare overheid. Daarmee zijn "de dijken overal even hoog". Dit verkleint de kans op "shopgedrag" van criminelen en dringt het daarmee samenhangende waterbedeffer terug. De ontwikkeling van deze norm is in de afrondende fase.

Vanuit het Rijk hebben de provincies eind 2022 incidentele middelen (€ 441.667,-) ontvangen om de weerbaarheid van gemeenten te stimuleren. Gelet daarop en gelet op de doelstelling van de norm, is het voorstel om deze middelen in te zetten om toe te werken naar deze norm. We stellen voor om deze middelen over te hevelen naar 2024.

Daarnaast hebben we via de septembercirculaire van 2023 een DU Veilig wonen ontvangen. De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Vanuit het programma Weerbaar Bestuur wordt hier een tegemoetkoming van circa € 7.000,- per provincie per jaar tegenover gesteld. In totaal gaat het om € 85.000,- voor alle provincies per jaar voor de periode 2023-2026.

Voor Drenthe betekent dit een DU Veilig wonen van 2023 tot en met 2026 van € 7.062,-. We stellen voor om de uitkering van € 7.062,- voor 2023 ook over te hevelen naar 2024.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.2 CvdK: Goed functioneren als rijksorgaan en boegbeeld	1.2.01 Goede invulling van rijkstaken, medebewindstaken en representatieve taken	Lasten	I	-448.729	448.729	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	448.729	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-448.729	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
----------------------------	--	--	--	---	---	---	---	---

C79. Beloning duurzaam boeren

In de GS-vergadering van 10 januari 2023 is de beloningsregeling 'Duurzaam Boeren Drenthe' vastgesteld (KPI-aanpak). Voor deze regeling is in de komende jaren tot en met 2025 een bedrag beschikbaar gesteld om deze beloning te kunnen uitkeren. Als dekking voor de beloning is onder andere een bedrag van € 527.000,- geraamd uit het budget Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw. Omdat de uitkering van de beloningen pas in 2024 en 2025 zullen plaatsvinden, is het noodzakelijk dit bedrag over te hevelen en beschikbaar te houden als dekking voor de financiering van de regeling.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.02 Bijdrage Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw	Lasten	I	-527.000	527.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	527.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-527.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

03. Overige reservemutaties

Onttrekking aan de reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage van reserve versterking economisch structuur					
C51. Cure Technology B.V.	-730.625	365.313	365.312	0	0
C53. Ik Ben Drents Ondernemer	-200.000	0	0	0	0
C60. SNN. 8-maands afrekening 2023	-642.000	-2.009.000	0	0	0
Bijdrage van Reserve Regio Specifiek Pakket					
C59. Onttrekking reserve RSP	-5.197.245	0	0	0	0
Bijdrage van reserve provinciaal aandeel ILG					
C46. Actualisatie PPO Prolander 2023	-943.013	0	0	0	0
Bijdrage van Reserve opvang revolverend financieren					
C11. Onttrekking Reserve opvang revolverend financieren	-3.100.000	0	0	0	0
Bijdrage van reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen					
C56. Onderhoud Wegen	-636.927	0	0	0	0
C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht	0	-125.000	0	0	0
Bijdrage van reserve uitvoering generatiepact					
C63. Technische correctie Generatiepact	108.094	-94.320	-71.604	-18.245	0
Bijdrage van Reserve regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe					
C49. Bijstellen begroting Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe	-1.565.315	0	0	0	0
Bijdrage van Reserve investeringsagenda 2019-2023					
C06. Afronden Investeringsagenda 2019-2023	-576.667	0	0	0	0
Bijdrage van reserve verstrekte subsidies					
C48. Begroting subsidie investering Kamp Westerbork	0	-261.261	-261.261	-236.960	0
C51. Cure Technology B.V.	0	-365.313	-365.312	0	0
Bijdrage van Reserve mobiliteit					
C52. Hub OV-Bureau	0	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart	0	-2.800.000	0	0	0
C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat	0	-1.500.000	0	0	0
C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine	0	-1.600.000	0	0	0
Bijdrage van Reserve Bodem					
C50. Bijstellen meerjarenraming bodemsaneringen	0	-240.150	0	0	0
Totaal Onttrekking aan de reserve	-13.483.698	-8.729.731	-432.865	-355.205	-100.000

Storting in de reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage aan reserve versterking economisch structuur					
C60. SNN. 8-maands afrekening 2023	2.009.000	0	0	0	0
Bijdrage aan Financieringsreserve					
C02. Aframen vrije bestedingsruimte	29.758.291	0	0	0	0
Bijdrage aan Cofinancieringsreserve Europa					
C47. Aframen budget Cofinanciering EU	3.300.000	0	0	0	0
Bijdrage aan Reserve opvang revolverend financieren					
C54. Leader	15.000	0	0	0	0
Bijdrage aan reserve natuurbeleid					
C09. Gevolgen septembercirculaire	488.648	0	0	0	0
C46. Actualisatie PPO Prolander 2023	1.058.173	0	0	0	0
Bijdrage aan reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen					
C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren	251.614	0	0	0	0
C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht	125.000	0	0	0	0
Bijdrage aan reserve uitvoering generatiepact					
C63. Technische correctie Generatiepact	0	-94.321	-71.604	-18.245	0
Bijdrage aan reserve Verstrekte subsidies					
C48. Begroting subsidie investering Kamp Westerbork	759.482	0	0	0	0
C51. Cure Technology B.V.	730.625	0	0	0	0
Bijdrage aan Reserve mobiliteit					
C17. Verhogen subsidie Burger-Odoorn	0	382.028	0	0	0
C52. Hub OV-Bureau	400.000	0	0	0	0
C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart	2.800.000	0	0	0	0
C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat	1.500.000	0	0	0	0
C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine	1.600.000	0	0	0	0
C62. Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe	4.000.000	0	0	0	0
Bijdrage aan Reserve Bodem					
C50. Bijstellen meerjarenraming bodemsaneringen	432.014	0	0	0	0
Totaal Storting in de reserve	49.227.847	287.707	-71.604	-18.245	0

C46. Actualisatie PPO Prolander 2023

Ieder jaar komen Prolander en de provincie overeen welke prestaties er in een jaar worden gepland o.b.v. de verstrekte opdrachten. In de provinciale prestatie-overeenkomst (PPO) is ook een meerjarig financieel overzicht met de verwachte uitgaven en inkomsten opgenomen. Voornamelijk op grond van de PPO prognoses actualiseren wij de begrote baten en lasten voor de komende jaren voor de uitvoering van het programma Natuurlijk Platteland, onder verrekening met de Reserve Natuurbeleid en deels met de Reserve provinciaal aandeel ILG. Jaarlijks wordt de PPO geactualiseerd in de PPO(V) waarbij een bijgestelde prognose wordt gesteld voor het lopende boekjaar. Voor 2023 betekent het een daling van de lasten van € 115.160,-- met als resultaat een storting in de Reserve Natuurbeleid van € 1.058.173,-- en een onttrekking aan de Reserve provinciaal aandeel ILG van € 943.013,--. Daarnaast is het Programma Natuur geraamd. Hiervoor is een Specifieke Uitkering (SPUK) ontvangen van het Ministerie. Een deel van deze maatregelen zijn via Prolander uitgevoerd en een ander deel via SKNL subsidieregelingen.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	146.870	0	0	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	I	-146.870	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.01 Afwickelen projecten investeringsbudget Landelijkgebied (ILG)	Lasten	I	998.249	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.01 Afwickelen projecten investeringsbudget Landelijkgebied (ILG)	Baten	I	-55.236	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.04 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	Baten	I	1.443.847	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.04 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	Lasten	I	-3.156.573	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.06 Realisatie kwaliteitsverbetering Natura2000	Lasten	I	-969.640	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.06 Realisatie kwaliteitsverbetering Natura2000	Baten	I	1.146.841	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Lasten	I	-7.680.579	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Baten	I	8.157.930	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.14 Realisatie Programma Natuur	Lasten	I	-3.912.923	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.14 Realisatie Programma Natuur	Baten	I	3.912.924	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-943.013	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	1.058.173	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C47. Aframen budget Cofinanciering EU

Door de late openstelling van de Europese programma's verwachten we dat het budget Cofinanciering Europa dit jaar grotendeels onbenut zal blijven. We stellen voor het budget Cofinanciering Europa met € 3.300.000,-- te verlagen en dit bedrag te storten in de Cofinancieringsreserve Europa.

Op deze manier blijft het budget beschikbaar om ook in de komende jaren aanspraak te kunnen maken op Europese middelen.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.03 Drenthe beschikt over een sterke Nederlandse, Europese en internationale lobby en een goed ontwikkeld maatschappelijke netwerk	Lasten	I	-3.300.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	3.300.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C48. Begroting subsidie investering Kamp Westerbork

De provincie Drenthe heeft het investeringsproject Kamp Westerbork gesubsidieerd. Volgens het BBV moet de geraamde en beschikte subsidie naar rato van de realisatie van het plan worden begroot en gerealiseerd. Op dit moment staat het volledige bedrag nog begroot op één budget voor € 1 miljoen in 2023. De toedeling naar de jaren op basis van de planning gebeurt in deze wijziging. Overigens merken wij op dat de planning inmiddels vertraging oploopt. Het Herinneringscentrum is in overleg met veel stakeholders. Het wachten is op het masterplan. Op basis daarvan wordt de subsidiebevoorschotting voortgezet.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	759.482	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-261.261	-261.261	-236.960	0

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.03 Culturele investeringen die leiden tot toonaangevende kwaliteit	Lasten	I	-759.482	261.261	261.261	236.960	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C49. Bijstellen begroting Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe

Met betrekking tot de Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe gaan wij in 2023 aan projecten gericht op de pijlers Werken, Wonen, Welzijn en Proceskosten € 2.665.263,-- meer besteden dan begroot; dit als gevolg van de tiende tranche subsidieaanvragen die in het laatste kwartaal zullen worden beschikbaar. Rekening houdend met een hogere bijdrage van de Regiodealgemeenten (€ 1.099.948,-- meer dan begroot) verwachten we per saldo € 1.565.315,-- extra aan de Reserve Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe te moeten onttrekken om deze hogere lasten te kunnen dekken. Wij stellen voor de geraamde lasten en baten en de geraamde onttrekking aan de reserve aan te passen aan de eindejaarsverwachting.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-1.565.315	0	0	0	0

8: Samenwerkingsverbanden (kassiersfunctie)

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
8.2 Samenwerkingsverbanden	8.2.01 Goede uitvoering van financiële acties voortvloeiend uit de besluiten van de stuurgroep Regiodeal Zuid en Oost Drenthe	Lasten	I	2.665.263	0	0	0	0
8.2 Samenwerkingsverbanden	8.2.01 Goede uitvoering van financiële acties voortvloeiend uit de besluiten van de stuurgroep Regiodeal Zuid en Oost Drenthe	Baten	I	-1.099.948	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING 0 0 0 0 0

C50. Bijstellen meerjarenraming bodemsaneringen

In het 3e kwartaal van 2023 hebben wij op basis van de input van de RUD Drenthe de begroting van de bodemsaneringsprojecten voor de jaren 2023 en 2024 geactualiseerd. Deze actualisatie heeft geleid tot dit voorstel om lasten en baten in onze begroting in 2023 naar boven bij te stellen en een raming van baten en lasten voor het jaar 2024 in de begroting op te nemen. Wij stellen voor de hieruit voortvloeiende saldi van € 432.014,-- in 2023 en -€ 240.150,-- in 2024 te verrekenen met de bestemmingsreserve Bodem.

De kostenstijging wordt met name bepaald door de hogere kosten van de sanering van de voormalige schietbaan in Tynaarlo. De verontreiniging bleek omvangrijker dan uit het uitgevoerde bodemonderzoek naar voren was gekomen. Voor de uitvoering van de bodemsanering kunnen wij hogere bijdragen van derden, gemeenten en Rijk inzetten dan geraamd.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.6 De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	2.6.05 Uitvoeren meerjarenprogramma bodem en ondergrond (2021-2025): sanering en voorkomen nieuwe saneringslocaties	Lasten	I	124.987	1.295.500	0	0	0
2.6 De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	2.6.05 Uitvoeren meerjarenprogramma bodem en ondergrond (2021-2025): sanering en voorkomen nieuwe saneringslocaties	Baten	I	-557.001	-1.055.350	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	432.014	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-240.150	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING 0 0 0 0 0

C51. Cure Technology B.V.

Op 27 september 2023 hebben PS besloten op het Statenstuk van Cure Technology B.V. Maar de opgenomen begrotingswijziging was niet conform de BBV-regelgeving. Door middel van deze begrotingswijziging corrigeren wij dit en voldoen we weer aan de BBV-regelgeving.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-730.625	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	730.625	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C52. Hub OV-Bureau

Het gezamenlijke OV-hubprogramma van de provincies Groningen en Drenthe was tot 31 december 2022 ondergebracht bij het OV-bureau Groningen Drenthe. Vanwege de verbreding naar een integrale bereikbaarheid van voorzieningen (breder dan alleen OV), is het programma nu weer bij beide provincies en fungeert de provincie Drenthe als penvoerder. Dit budget is bedoeld voor generieke doeleinden, zoals communicaties, vervoer, onderzoek en ontwikkeling van wijk- en dorpshubs.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.6 Mobiliteit op maat	4.6.01 Mobiliteit op maat	Lasten	I	46.392	100.000	100.000	100.000	100.000
4.6 Mobiliteit op maat	4.6.01 Mobiliteit op maat	Baten	I	-446.392	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	400.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C53. Ik Ben Drents Ondernemer

Dit betreft een budget voor vier jaar (2021-2024). De saldi in de jaren worden geëgaliseerd via de Reserve Versterking Economische Structuur (VES). In de jaren 2021 en 2022 zijn de restantbudgetten gestort in de reserve. In 2023 is een onttrekking geprognosticeerd. De stand per 21 september is +/- € 200.000,--. Er is na de onttrekking van het saldo in 2023 nog een budget beschikbaar van € 1.886.975,--.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	200.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-200.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C54. Leader

Op 12 september 2023 hebben GS ingestemd met de voorfinanciering van een LEADER-project. Het betreft een leningbedrag van € 150.000,--. Voor de afdekking van het risico dat de lening niet kan worden afgelost, wordt 10% van het leningbedrag toegevoegd aan de Reserve opvang revolverend financieren.

6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
6.3 Sociaal Drenthe voor iedereen	6.3.01 Integrale aanpak van leefbaarheid zowel Drenthe Breed als gebiedsgericht	Lasten	I	-15.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	15.000	0	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart

Voor de reconstructie N373 Norgervaart is een bedrag van € 2,8 miljoen geraamd. Dat bedrag wordt in 2023 niet uitgegeven; de start van de uitvoering is voorzien in eind 2024. De huidige vertraging heeft als oorzaak de problematiek met stikstof. De aanpassingen in regelgeving en ambities rond stikstof vragen voortdurend nieuwe oplossingen om hieraan te voldoen. Recent lijkt er een oplossing te zijn gevonden. Die oplossing wordt inmiddels uitgewerkt teneinde eind 2024 daadwerkelijk te kunnen starten met het project.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	4.5.01 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	Lasten	I	-2.800.000	2.800.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-2.800.000	0	0	0

7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	2.800.000	0	0	0	0
--	---	--------	---	-----------	---	---	---	---

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

C56. Onderhoud Wegen

Voor onderhoud wegen is in 2023 minder begroot dan op basis van de prognose benodigd is. Enerzijds komt dit door een niet integrale programmering. Anderzijds vallen door marktomstandigheden (o.a. inflatie) de kosten hoger uit.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.8 Vrijtijdseconomie stimuleren	3.8.02 Drenthe heeft een onderscheidend en veelzijdig toeristisch recreatief aanbod	Lasten	S	-18.970	0	0	0	0

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.01 Veilige en beschikbare wegen	Lasten	S	878.856	0	0	0	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.02 Veilige en beschikbare vaarwegen	Lasten	S	25.459	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-248.418	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-636.927	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat

In 2023 is gewerkt aan de definitieve plannen en cofinanciering van verschillende hubs. In 2024 zal worden gestart met de uitvoering in de dorpshub Grollo, de hub Rolde en de hub Borger. Wij stellen voor de niet bestede middelen, totaal € 1.500.000,-, te storten in de Reserve Mobiliteit en deze in 2024 weer beschikbaar te stellen voor deze projecten.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	I	-1.500.000	1.500.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	1.500.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-1.500.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht

In de afgelopen jaren is een verplichting ontstaan om bomen te herplanten vanuit de Wet Natuurbescherming. Bij de begroting 2024 hebben uw Staten de Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht voor deze verplichting ingesteld. De middelen voor deze herplantplicht zijn echter al opgenomen in de begroting 2023. De overheveling van dit budget van € 125.000,- naar 2024 is daarom noodzakelijk om uiteindelijk de middelen in 2024 (1e Actualisatie 2024) te storten in de nieuwe reserve.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.01 Veilige en beschikbare wegen	Lasten	S	-125.000	125.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	125.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-125.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C60. SNN. 8-maands afrekening 2023

Op basis van de achtmaandsrapportage van SNN en de prognose einde 2023, wordt de begroting gewijzigd. In de wijziging is de vrijval van de begroting en de uitvoeringskosten verwerkt. Het betreft een incidenteel budget, waarvan wordt voorgesteld het restantbudget via de Reserve Versterking Economische Structuur over te hevelen naar het boekjaar 2024.

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	-67.000	514.000	0	0	0
3.4 (Inter)nationale en (inter)regionale kansen benutten	3.4.01 We benutten Europese kansen en middelen voor het realiseren van onze Drentse beleidsdoelstellingen	Lasten	I	-1.495.000	1.495.000	0	0	0
3.6 Zorgdragen voor een veerkrachtige en toekomstbestendige arbeidsmarkt	3.6.04 Versterken samenwerking onderwijs- bedrijfsleven en overheden	Lasten	I	195.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	-642.000	-2.009.000	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	2.009.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine

Bij Emmen-Rheine is sprake van een verschuiving van werkzaamheden in de programmakalender naar 2024. Na een voorlopige indicatieve berekening van de nog te verrichten uitgaven en te verrichten afrekening met de Landkreis Graftschaft Bentheim stellen wij voor een bedrag van € 1,6 miljoen via de Reserve mobiliteit door te schuiven naar 2024.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.8 Adequaar openbaar vervoernetwerk	4.8.01 Adequaar openbaar vervoernetwerk	Lasten	I	-1.600.000	1.600.000	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	1.600.000	0	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	0	-1.600.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C62. Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe

In de subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe aan gemeenten, ondergebracht bij het budget voor educatie en verkeerscampagnes, zijn de budgettaire kaders per gemeente vastgelegd. Voor gemeenten is er geen vast moment meer waarop ze hun aanvragen moeten indienen; zij hebben over een periode van vier jaar een doorlopend trekkingsrecht op de aan hen toegekende bijdrage. Op deze wijze kunnen zij zelf bepalen wanneer zij de middelen inzetten. Gemeenten kunnen de middelen voor meerdere projecten gebruiken tot het subsidieplafond is bereikt. Om het subsidiebudget van € 13,6 miljoen voor de periode van vier jaren beschikbaar te houden, is in het Statenuk 2021-9 Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe waarover PS op 7 juli 2021 heeft besloten opgenomen dat eventuele over- of onderbesteding van het begrote subsidiebudget binnen een jaargang wordt verrekenend met de Reserve Mobiliteit. Omdat wij in 2023 aanvragen verwachten voor in totaal zo'n € 0,9 miljoen, stellen wij voor € 4,0 miljoen toe te voegen aan de Reserve Mobiliteit.

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	4.5.01 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	Lasten	I	-4.000.000	0	0	0	0

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	4.000.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C63. Technische correctie Generatiepact

Voor de Begroting 2024 zijn de lasten als gevolg van het generatiepact geactualiseerd. De technische verwerking ervan heeft echter onjuist plaatsgevonden. Dat wordt in dit jornaal gecorrigeerd.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	-108.094	188.641	143.208	36.490	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	108.094	-94.320	-71.604	-18.245	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	0	-94.321	-71.604	-18.245	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

04. Technische wijzigingen

C64. Bijstellen kosten en baten inhuur projectleiding VVP

Omdat gemeenten onvoldoende personele capaciteit beschikbaar hebben ten behoeve van de uitvoering van projecten in het kader van het programma Vitale Vakantie Parken (VVP), kan er capaciteit worden ingehuurd vanuit het programma. Hiervoor is een projectleider aangetrokken en heeft er een begrotingswijziging plaatsgevonden in de begroting van het Programma Vitale Vakantieparken. De kosten van inhuur zijn begin 2023 te hoog geraamd. Daarom stellen wij via deze wijziging zowel de kosten als de baten met € 35.000,- naar beneden bij. De wijziging is budgettair neutraal.

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Baten	I	35.000	0	0	0	0
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Lasten	I	-35.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C65. Bijstellen SPUK maatschappelijk vastgoed

Eind 2022 is er een tweede tranche ontvangen van de specifieke uitkering (SPUK) ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed. Met deze SPUK wordt ingezet op het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren, bijvoorbeeld door begeleiding bij het opstellen en realiseren van verduurzamingsplannen of door kennisdeling om op die manier verduurzaming te stimuleren.

In de 1e actualisatie 2023 is een raming opgenomen van de verwachte uitgaven in 2023 vanuit zowel de 1e als 2e tranche. Deze raming wordt nu bijgesteld.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Baten	I	-216.120	0	0	0	0
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	I	216.120	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C66. Boscompensatie binnen SPUK-programma Natuur

Binnen het programma Natuur is een bedrag van € 2.359.103,- beschikbaar voor boscompensatie. Tot op dit moment zijn deze middelen nog niet geraamd in de begroting. Door middel van deze begrotingswijziging worden de middelen beschikbaar.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.14 Realisatie Programma Natuur	Lasten	I	2.359.103	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.14 Realisatie Programma Natuur	Baten	I	-2.359.103	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C67. Cateringkosten

Het provinciehuis wordt steeds meer een ontmoetings-, samenwerkings- en vergaderlocatie met bijbehorende faciliteiten. Daar waar mogelijk worden cateringkosten doorbelast naar de verschillende gebruikers. In deze budgettaire neutrale wijziging stellen we voor zowel het budget voor cateringkosten als de door te belasten cateringkosten te verhogen met € 57.400,--.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.01 Het zoveel mogelijk inzetten van duurzame facilitaire producten en diensten tegen acceptabele kosten	Lasten	S	57.400	57.400	57.400	57.400	57.400
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.01 Het zoveel mogelijk inzetten van duurzame facilitaire producten en diensten tegen acceptabele kosten	Baten	S	-57.400	-57.400	-57.400	-57.400	-57.400
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C68. Correctie verwerking ELENA subsidie

ELENA is een subsidie die aan de provincie Drenthe is verstrekt vanuit de Europese Commissie. In totaal wordt er voor € 2.000.000,-- aan bestedingen begroot. Voor deze subsidie, waarmee we woningeigenaren ondersteunen, begeleiden en ontzorgen bij het energiezuiniger maken van hun woning, wordt een eigen bijdrage verwacht van 10%. Deze € 200.000,-- wordt bijgedragen vanuit de investeringsagenda-gelden voor de Expeditie Energieneutraal wonen. De hiervoor verstrekte subsidie bedraagt € 1.800.000,--, met een looptijd van 2022 tot en met 2025. In 2022 is deze subsidie meerjarig verwerkt in de begroting, maar bij nader inzien valt dit project binnen de criteria om er een rekening-courantproject van te maken. Door middel van deze wijziging wordt dit voor de jaren 2023 tot en met 2025 gecorrigeerd: zowel de lasten als de baten worden voor in totaal € 1.700.000,-- naar beneden bijgesteld.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	I	-300.000	-900.000	-500.000	0	0
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Baten	I	300.000	900.000	500.000	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C69. IBP Vitaal Platteland Drents Plateau

In april 2023 hebben Gedeputeerde Staten namens de provincie voor het project IBP VP Drents Plateau een verlenging van het project aangevraagd en gekregen van het ministerie van LNV. Door middel van deze begrotingswijziging houden we het beschikbare projectbudget ook voor 2024 beschikbaar.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	-60.000	60.000	0	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	I	60.000	-60.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C70. Nazorgheffing Attero

Van Attero verwachten we een nazorgheffing te ontvangen ter hoogte van € 2.343.235,--. Deze heffing zal direct worden doorbetaald aan het Fonds nazorg gesloten stortplaatsen. Met deze bate en last hebben wij geen rekening gehouden in de begroting. Wij stellen dan ook voor in programma 2 een last en een bate te ramen ter hoogte van € 2.343.235,--. Deze wijziging is budgetneutraal.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.6 De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	2.6.05 Uitvoeren meerjarenprogramma bodem en ondergrond (2021-2025): sanering en voorkomen nieuwe saneringslocaties	Lasten	I	2.343.235	0	0	0	0
2.6 De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	2.6.05 Uitvoeren meerjarenprogramma bodem en ondergrond (2021-2025): sanering en voorkomen nieuwe saneringslocaties	Baten	I	-2.343.235	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C71. Ramen rijksbijdrage nitraat in grondwaterbeschermingsgebieden

In 2019 hebben wij bij het Rijk een subsidie aangevraagd t.b.v. de uitvoering bestuursovereenkomst nitraat in grondwaterbeschermingsgebieden in Drenthe. Op 17 augustus 2023 heeft het Rijk ons een eenmalige subsidie toegekend van € 168.306,--. Omdat we met deze subsidie geen rekening hebben gehouden in de begroting stellen wij voor eenmalig in 2023 een last en een bate te ramen ter hoogte van deze rijksuitkering. Deze wijziging is budgetneutraal.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.4 Zorgvuldig omgaan met water	2.4.07 De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2021	Lasten	I	168.306	0	0	0	0
2.4 Zorgvuldig omgaan met water	2.4.07 De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2021	Baten	I	-168.306	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C72. SPUK-regeling Provinciale versnellingsvoorstellen transitie Landelijk Gebied

De provincie Groningen (penvoerder) heeft namens de provincies Drenthe en Friesland een specifieke uitkering (SPUK) aangevraagd voor de provinciale versnellingsvoorstellen transitie Landelijk Gebied, onderdeel De route naar een waarde(n)volle landbouw. De aanvraag van in totaal € 13.750.000,-- is toegekend voor provinciale versnellingsmaatregelen en bestaat uit drie onderdelen, namelijk coaching en begeleiding van boeren, programmamanagement en monitoring van experimenten en als laatste het creëren van een gelijkwaardige positie van boeren aan de gesprekstafel. De looptijd van deze SPUK is vanaf 5 april 2022 tot en met 31 december 2024.

In deze begrotingswijziging worden de middelen in de Drentse begroting toegevoegd die wij ontvangen van de Provincie Groningen om het Drentse deel van deze aanvraag te kunnen bekostigen.

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	I	-50.000	-2.650.000	0	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	I	50.000	2.650.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C73. Structureel verschuiven van een deel van het Woo-budget naar de loonsom

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. Deze wet vervangt de Wob. De Woo bewerkstelligt een meer transparante overheid door overheidsinformatie beter vindbaar te maken.

De Woo dient een tweeledig doel:

Ten eerste verplicht de wet overheidsorganisaties documenten in elf categorieën actief openbaar te maken. Dit zal gefaseerd worden doorgevoerd. Op IPO-niveau wordt dit uitgewerkt, waarbij in acht wordt genomen dat de provincie Drenthe hierin een sneller tempo kan aanbrengen, omdat een deel van de categorieën nu al openbaar wordt gemaakt via onze website.

Ten tweede verplicht de Woo de provincie om de informatiehuishouding op orde te brengen. De bepaling uit de Archiefwet, dat de provincie documenten in een goede, geordende en toegankelijke staat moet bewaren, wordt herhaald in de Woo.

Voor de uitvoering van de Woo is het verplicht een contactfunctionaris aan te stellen. Daarnaast vraagt de afhandeling van Woo-verzoeken de afgelopen jaren steeds meer capaciteit door toename van aantal en omvang. Bij de 1e actualisatie hebben we € 195.385,- vanuit het Woo-budget toegevoegd aan de loonsom van 2023 voor de contactfunctionaris, procesondersteuning, projectuitvoering en juridische ondersteuning van de werkzaamheden bij de uitvoering van de Woo. We stellen voor om structureel een deel vanuit het Woo-budget toe te voegen aan de loonsom voor bovengenoemde functies.

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.01 Rechtmatige, heldere, transparante en zorgvuldige besluitvorming	Lasten	S	0	-203.591	-212.142	-221.052	-230.336

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.01 Directe personele inzet	Lasten	S	0	162.457	169.280	176.390	183.798
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	0	41.134	42.862	44.662	46.538
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C74. Subsidie Boer Burger Natuur Drenthe Academie

In 2022 is de provincie gestart met de werkzaamheden voor de Boer Burger Natuur Drenthe Academie (BBND). Het totale budget voor de jaren 2022, 2023 en 2024 is € 200.000,-. Per abuis is dit bedrag per jaar in de begroting opgenomen. Met deze begrotingswijziging corrigeren we het projectbudget naar het vastgestelde bedrag van € 200.000,- voor de gehele looptijd. Daarnaast factureren we de gemaakte kosten door aan de Natuur- en Milieufederatie Drenthe. Hierdoor is de provinciale bijdrage nihil.

9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
9.09 Boer, Burger en Natuur	9.09.02 Gezonde leefomgeving	Lasten	I	-175.000	-140.000	0	0	0
9.09 Boer, Burger en Natuur	9.09.02 Gezonde leefomgeving	Baten	I	175.000	140.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C75. Verhogen energiebudget

De kosten van energie zijn dit jaar gestegen, zowel de gasprijs als de prijs voor elektra zijn verhoogd. Ons provinciehuis is gasloos, maar in de koude maanden wordt er meer verwarmd en daarmee stijgt het stroomverbruik. Op basis van de in rekening gebrachte voorschotten voor elektra verwachten wij een tekort van circa € 100.000,--. Dit kan voor € 12.500,-- worden gedekt uit de opbrengst van laadpalen. Deze post wordt hierbij begroot. Het restant van € 87.500,-- kan niet worden opgevangen binnen de reguliere budgetten. We stellen voor dit structureel te dekken uit de Stelpost knelpunten indexering inkoopbudgetten.

Overigens verwachten we voor 2024 een verdere prijsstijging omdat de huidige energieleverancier stopt met zijn werkzaamheden en we genoodzaakt zijn om over te stappen naar een nieuwe leverancier.

7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	-87.500	-87.500	-87.500	-87.500	-87.500
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Lasten	S	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Baten	S	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C76. Verwerking DON project

De Drentse Overijsselse Netwersterking (hierna DON) beslaat 2 tracés (DON Oost en DON West) waarin TenneT een ondergrondse kabel wil aanleggen. Dit zijn bovenlokale projecten waarbij het oppakken van de ruimtelijke procedures door de provincie voor alle betrokken partijen (gemeenten, Tennet en provincies) voordelen heeft. Bovendien faciliteren deze projecten de energietransitie, waar de provincie, mede in haar rol als deelnemer aan de Regionale Energie Strategieën, belang aan hecht.

Voor DON Oost voeren Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe de ruimtelijke procedure uit middels een projectbesluit. DON Oost behelst het ondergrondse kabeltracé dat komt te liggen tussen het nieuwe hoogspanningsstation in Wijster en Hoogeveen. Het toekomstige kabeltracé loopt door de gemeenten Midden-Drenthe, Hoogeveen, De Wolden, Coevorden en Hardenberg (Overijssel). Met de aanleg van dit kabeltracé wordt één van de opgaven vanuit DON gerealiseerd.

De stappen kennisgeving voornemen en kennisgeving participatie hebben we doorlopen. Op dit moment werken we naar de voorkeursbeslissing toe. De verwachting is dat de voorkeursbeslissing in het eerste kwartaal van 2024 zal plaatsvinden.

De lasten die we voor dit project maken kunnen we bij TenneT in rekening brengen. Naar verwachting zullen er in 2023 ongeveer € 100.000,-- aan kosten worden gemaakt.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	I	100.000	0	0	0	0
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Baten	I	-100.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

C77. Verwerking SPUK CDOKE (Uitvoering klimaatakkoord)

Het Ministerie van EZK heeft met een tijdelijke regeling middelen beschikbaar gesteld aan provincies en gemeenten voor versterking van capaciteit in de uitvoering van een deel van de taken op basis van het klimaatakkoord. Dit is de tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE).

Deze middelen zijn bedoeld voor personele inzet. Met deze wijziging worden de ontvangst en de geraamde uitgave voor 2023 van € 300.000,- in de begroting opgenomen. In totaal is er in 2023 € 869.847,- ontvangen, wat tot 2025 besteed kan worden.

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	2023	2024	2025	2026	2027
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.04 Voortzetting Expeditie Energieneutraal wonen	Lasten	I	300.000	0	0	0	0
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.04 Voortzetting Expeditie Energieneutraal wonen	Baten	I	-300.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING				0	0	0	0	0

05. Investeringskredieten

Object	Krediet	Netto krediet	Vermeerdering	Vermindering	Netto krediet na wijziging	Bijdrage derden	Bruto krediet
Thema: Verkeer en Vervoer							
N371 Hoogersmilde							
Voor dit project is een tekort ontstaan, doordat te weinig urenkrediet was toegerekend. Het gaat om een bedrag van € 40.000,-. Dit bedrag kan worden gedekt uit het budget voor vervaardigingskosten van € 3 miljoen dat in Statenuitvoering 2020-968 beschikbaar is gesteld t.b.v. verhogen urenbudget voor diverse investeringsprojecten.							
6317001	N371 Hoogersmilde herinrichting Rijksweg	889.751	40.000		929.751		929.751
6322024	Krediet vervaardigingskosten	950.000		40.000	910.000		910.000
N34 aansluiting Klijndijk Borger-Odoorn							
Ter dekking van de extra kosten ten behoeve van de verbreding van de Slenerweg te Klijndijk, wordt conform GS-besluit van 27 juni 2023 de aan de gemeente Borger-Odoorn verleende subsidie verhoogd met € 100.000,-. Dit bedrag kan worden gedekt door een verschuiving vanuit een ander investeringsproject binnen het N34-programma: bijdrage aan activa in eigendom derden N34.							
6314003	Bijdrage aan activa in eigendom derden N34	6.213.897		100.000	6.113.897		6.113.897
6314006	N34 Aansluiting Klijndijk	1.070.000	100.000		1.170.000		1.170.000
Thema: Beheer Wegen en Vaarwegen							
Brug Oostermoerse Vaart, N386 De Groeve							
Omdat de prijs van de realisatie in combinatie met de overige kosten hoger blijkt dan het beschikbare budget, wordt het vervangingskrediet voor de brug Oostermoerse Vaart met € 350.000,- verhoogd naar € 2.180.000,-. De extra kosten zitten hem o.a. in vervanging deel van de verharding van de brug, oplossen overlast afvoer hemelwater bij de uitvoering, verfraaiing randbekleding, brugleuning, etc. (welstandscommissie) en langduriger toepassen extra verkeersmaatregelen. Het grootste deel van deze kredietverhoging kan worden gedekt vanuit bestaande kredieten: € 115.895,- uit krediet 'Vervaardigingskosten', ter dekking van de interne uren; € 20.784,- uit krediet 'Vervanging kunstwerken WK diverse bruggen en duikers'. Dit krediet is hiermee volledig uitgeput; € 165.000,- uit overschot op de projecten Vervangen sluisdeuren Ossensluis en Vervangen sluisdeuren Oranjesluis, die in 2023 zullen worden afgesloten. Het resterende deel, € 48.321,-, leidt tot extra lasten. Gebaseerd op de looptijd van 80 jaar gaat dit om een toekomstige hogere afschrijvingslast van circa € 600,- per jaar. Gezien de hoogte van het bedrag stellen wij voor dit niet nu te wijzigen, maar de bijstelling in 2024 te laten meelopen bij de jaarlijkse actualisatie van de afschrijvingslasten.							
6332201	Vervanging brug N386 Oostermoerse Vaart	1.830.000	350.000		2.180.000		2.180.000
6322024	Krediet vervaardigingskosten			115.895			
6332608	Vervanging kunstwerken WK diverse bruggen en duikers			20.784			

Object	Krediet	Netto krediet	Vermeerdering	Vermindering	Netto krediet na wijziging	Bijdrage derden	Bruto krediet
6332102/ 6332201	Vervanging sluisdeuren Ossensluis en Oranjesluis			165.000			
	extra afschrijvingslasten € 600/jaar			48.321			
Thema: Informatie, Data & Automatisering							
Basisvoorziening Statenleden							
Vanaf 2023 worden zowel aan Staten- als aan commissieleden en fractiemedewerkers laptops beschikbaar gesteld. Hiervoor dient het krediet met € 40.200,- te worden verhoogd. We stellen voor om in de meerjarenbegroting (2028) rekening te houden met een vervangingsinvestering van € 115.700,-.							
5272302	Basisvoorziening statenleden	65.000	40.200		105.200		105.200

Object	Krediet	Netto krediet	Vermindering	Netto krediet na wijziging	Kosten te nemen in exploitatie 2023	Kosten te nemen in exploitatie 2024	Kosten te nemen in exploitatie 2025	Opmerking
Gevolgen SAAS-oplossingen op kredieten in meerjarenbegroting								
De keuze voor SAAS (Software As A Service)-oplossingen voor onze bedrijfssystemen betekent dat kosten niet geactiveerd kunnen worden. De betreffende kredieten dienen nu te worden afgesloten en de afschrijvingslasten in de meerjarenbegroting te worden geschrapt. (Zie voor dit laatste de begrotingswijziging in hoofdstuk 01. Mutaties vrije bestedingsruimte.)								
Volgens begroting afsluitingsjaar 2023								
5271604	Verv.inv. Herstr. IT-huish	185.462	185.462	0	177.718			Implementatie noodzakelijke tooling voor zaakgericht werken
5271702	Verbetering informatie bedrijfsvoering	1.158.640	1.158.640	0	811.602	347.038		Nieuw Financieel systeem
5271803	Klantencontact-systeem	127.174	127.174	0	110.137			Het gekozen Salesforce systeem is een SAAS oplossing
5272209	Klantencontact-systeem (verv. Invest. vanuit 2018 - 5271803)	127.174	127.174	0				
Volgens begroting afsluitingsjaar 2024								
5272103	Vervangingsinvestering Herstr. IT-huishouding o.a. Digid (verv. Invest. Vanuit 2017 - 5271604)	180.978	180.978	0				
5271607	Vervangingsinvestering Beleid en Architectuur	79.484	79.484	0				

Object	Krediet	Netto krediet	Vermin-dering	Netto krediet na wijziging	Kosten te nemen in exploitatie 2023	Kosten te nemen in exploitatie 2024	Kosten te nemen in exploitatie 2025	Opmerking
5271805	Digitale omgeving 2e fase ongestructureerde processen	1.470.704	1.470.704	0	1.170.400			Implementatie samenwerken in programma's en projecten en als team
5272211	Vernieuwing generieke digitale omgeving	2.038.857	2.038.857	0	424.580	619.339	619.338	Implementatie alle vergunningsverleningsprocessen bij thema VTH en BWV incl. afbouw huidig DMS-systeem Docbase en iWriter
					200.000	175.600		
5272107	Vervangings-investering Migratie Office 2010 (verv. Invest. Vanuit 2017 - 5271708)	197.755	197.755	0				
5272203	Stateninfo-systeem (verv. investering vanuit 2018 - 5271802)	105.978	105.978	0				
5272404	Vervangings-investering telewerken obv VDI en thuisnet (verv. Investering uit 2020 - 5272105)	105.978	105.978	0				
5272403	Zoekfunctie Intranet (vervangings-investering 5272208)	63.587	63.587	0				
Volgens begroting afsluitingsjaar 2025								
5272206	Vervangings-investering I-beleid en architectuur (verv. Invest. Vanuit 2018 - 5271607)	75.000	75.000	0				
5272102	Vervangings-investering verbetering. IT-huishouding/processen (verv. Invest uit 2017 - 5271603)	350.787	350.787	0				
Volgens begroting afsluitingsjaar 2026 (n.v.t.)								
Volgens begroting afsluitingsjaar 2027								

Object	Krediet	Netto krediet	Vermin- dering	Netto krediet na wijziging	Kosten te nemen in exploitatie 2023	Kosten te nemen in exploitatie 2024	Kosten te nemen in exploitatie 2025	Opmerking
5272204	Vervanging telefooncentra- le (verv. invest. vanuit 2014 -5271401)	280.000	280.000	0				
Volgens begroting afsluitingsjaar 2028								
5272501	Vervangings- investering verbetering IT-huishouding/ processen (verv.investering 5272102)	350.787	350.787	0				
Totaal				0	2.894.437	1.141.977	619.338	

	2023		2024		2025		2026		2027	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
C07. Afwikkelsverschillen voorgaande jaren	-14.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C09. Gevolgen septembercirculaire	124.230	0	124.230	0	124.230	0	124.230	0	124.230	0
C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat	-1.500.000	0	1.500.000	0	0	0	0	0	0	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur										
C07. Afwikkelsverschillen voorgaande jaren	-256.544	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C56. Onderhoud Wegen	904.315	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht	-125.000	0	125.000	0	0	0	0	0	0	0
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid										
C07. Afwikkelsverschillen voorgaande jaren	-60.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C17. Verhogen subsidie Burger-Odoorn	0	0	-382.028	0	1.667	0	1.667	0	1.667	0
C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart	-2.800.000	0	2.800.000	0	0	0	0	0	0	0
C62. Subsidie regeling Veilig en Bereikbaar Drenthe	-4.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 Mobiliteit op maat										
C52. Hub OV-Bureau	46.392	-446.392	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0
4.8 Adequaate openbaar vervoernetwerk										
C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine	-1.600.000	0	1.600.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	-9.280.607	-446.392	5.867.202	0	225.897	0	225.897	0	225.897	0

5: Klimaat en energie: samen doorpakken

5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)

C05. Afwikkeling budgetten voorgaande jaren Energie	0	-436.242	0	0	0	0	0	0	0	0
C09. Gevolgen septembercirculaire	0	0	423.873	0	423.873	0	423.873	0	423.873	0

	2023		2024		2025		2026		2027	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
C36. Overheveling Naober	280.195	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C42. Overheveling VVP	457.331	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C43. Subsidieregeling Afnamecongestie	380.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C56. Onderhoud Wegen	-248.418	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C59. Onttrekking reserve RSP	5.197.245	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C75. Verhogen energiebudget	-87.500	0	-87.500	0	-87.500	0	-87.500	0	-87.500	0
7.3 Bedrijfsvoering Financiën en Control										
C21. Voortzetting Inhuur van medewerkers voor nieuw financieel systeem	0	0	100.000	0	0	0	0	0	0	0
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering										
C01. Financiële gevolgen van Software As A Service (SAAS)-oplossingen op het gebied van onze bedrijfssystemen	3.292.776	0	189.788	0	-886.937	0	-1.564.117	0	-1.550.994	0
C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren	-3.962	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C12. Provinciale Staten: verhoging budgetten loonkosten, fractiewerkzaamheden en faciliteiten	0	0	10.050	0	10.050	0	10.050	0	10.050	0
7.6 Bedrijfsvoering Personeel en organisatie										
C20. Vitaliteitsverlof	-70.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C31. Overhevelen incidenteel budget Organisatieontwikkeling	-400.000	0	400.000	0	0	0	0	0	0	0
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet										
C07. Afwikkelverschillen voorgaande jaren	114.551	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C08. Bestuurssecretaris SNN	30.021	0	125.130	0	130.385	0	135.861	0	141.567	0
C12. Provinciale Staten: verhoging budgetten loonkosten, fractiewerkzaamheden en faciliteiten	301.000	0	397.000	0	389.000	0	389.000	0	389.000	0
C14. Structureel ophogen budgetten in verband met vijfde gedeputeerde	160.000	0	320.000	0	320.000	0	320.000	0	320.000	0
C63. Technische correctie Generatiepact	-108.094	0	188.641	0	143.208	0	36.490	0	0	0

C48. Begroting subsidie investering Kamp Westerbork	759.482	0	0	-261.261	0	-261.261	0	-236.960	0	0
C49. Bijstellen begroting Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe	0	-1.565.315	0	0	0	0	0	0	0	0
C50. Bijstellen meerjarenraming bodemsaneringen	432.014	0	0	-240.150	0	0	0	0	0	0
C51. Cure Technology B.V.	730.625	-730.625	0	0	0	0	0	0	0	0
C52. Hub OV-Bureau	400.000	0	0	-100.000	0	-100.000	0	-100.000	0	-100.000
C53. Ik Ben Drents Ondernemer	0	-200.000	0	0	0	0	0	0	0	0
C54. Leader	15.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C55. Mobiliteit (vanuit VJN 2021), reconstructie N373 Norgervaart	2.800.000	0	0	-2.800.000	0	0	0	0	0	0
C56. Onderhoud Wegen	0	-636.927	0	0	0	0	0	0	0	0
C57. Ontwikkeling hubs Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op Maat	1.500.000	0	0	-1.500.000	0	0	0	0	0	0
C58. Reserve Wet Boscompensatie/Herplantplicht	125.000	0	0	-125.000	0	0	0	0	0	0
C59. Onttrekking reserve RSP	0	-5.197.245	0	0	0	0	0	0	0	0
C60. SNN. 8-maands afrekening 2023	2.009.000	-642.000	0	-2.009.000	0	0	0	0	0	0
C61. Spoorverbinding Emmen-Rheine	1.600.000	0	0	-1.600.000	0	0	0	0	0	0
C62. Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe	4.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C63. Technische correctie Generatiepact	0	108.094	-94.321	-94.320	-71.604	-71.604	-18.245	-18.245	0	0
C79. Beloning duurzaam boeren	527.000	0	0	-527.000	0	0	0	0	0	0
Totaal reservemutaties	61.509.818	-13.483.698	287.707	-21.011.702	-71.604	-432.865	-18.245	-355.205	0	-100.000

Saldo na reservemutaties		0		0		0		0		0
---------------------------------	--	----------	--	----------	--	----------	--	----------	--	----------

Totalen per programma

1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026			Raming 2027		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	10.862.381	-2.549.205	8.313.176	10.870.511	367.200	11.237.711	9.197.867	-130.080	9.067.787	9.292.567	-138.990	9.153.577	9.341.567	-148.274	9.193.293
Baten	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640
Σ	10.842.741	-2.549.205	8.293.536	10.850.871	367.200	11.218.071	9.178.227	-130.080	9.048.147	9.272.927	-138.990	9.133.937	9.321.927	-148.274	9.173.653

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026			Raming 2027		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	189.983.572	-11.543.519	178.440.053	98.486.146	6.707.462	105.193.608	120.505.400	0	120.505.400	114.776.086	0	114.776.086	83.031.231	0	83.031.231
Baten	-104.399.109	9.183.894	-95.215.215	-25.268.517	-4.405.453	-29.673.970	-22.044.632	0	-22.044.632	-16.111.542	0	-16.111.542	-9.111.426	0	-9.111.426
Σ	85.584.463	-2.359.625	83.224.838	73.217.629	2.302.009	75.519.638	98.460.768	0	98.460.768	98.664.544	0	98.664.544	73.919.805	0	73.919.805

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026			Raming 2027		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	12.214.415	-1.905.970	10.308.445	9.141.566	2.119.000	11.260.566	9.371.409	0	9.371.409	8.964.827	0	8.964.827	9.040.747	0	9.040.747
Baten	-241.556	0	-241.556	-202.918	0	-202.918	-142.918	0	-142.918	-142.918	0	-142.918	-142.918	0	-142.918
Σ	11.972.859	-1.905.970	10.066.889	8.938.648	2.119.000	11.057.648	9.228.491	0	9.228.491	8.821.909	0	8.821.909	8.897.829	0	8.897.829

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026			Raming 2027		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	76.947.667	-9.280.607	67.667.060	73.989.003	5.867.202	79.856.205	76.124.141	225.897	76.350.038	80.522.507	225.897	80.748.404	65.550.889	225.897	65.776.786
Baten	-6.114.302	-446.392	-6.560.694	-2.571.764	0	-2.571.764	-649.764	0	-649.764	-594.389	0	-594.389	-539.014	0	-539.014
Σ	70.833.365	-9.726.999	61.106.366	71.417.239	5.867.202	77.284.441	75.474.377	225.897	75.700.274	79.928.118	225.897	80.154.015	65.011.875	225.897	65.237.772

9: Investeringsagenda

L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026			Raming 2027		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	27.545.899	-5.992.519	21.553.380	10.244.449	2.676.130	12.920.579	8.593.069	261.261	8.854.330	0	236.960	236.960	0	0	0
Baten	-822.667	210.000	-612.667	-442.667	140.000	-302.667	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σ	26.723.232	-5.782.519	20.940.713	9.801.782	2.816.130	12.617.912	8.593.069	261.261	8.854.330	0	236.960	236.960	0	0	0